Vlaams Parlement

13-Q (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 28 oktober 2020 (2020-2021)

Beleids- en begrotingstoelichting

Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen
Begrotingsjaar 2021

verzendcode: BIN

I. INHOUDSTAFEL

Inhoud

I. INHOUDSTAFEL....2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER....5
III. SAMENVATTING....5
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN....6
1. Energie- en Klimaatplan....6
2. Luchtbeleidsplan....8
V. BELEIDSVELD BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID....8
1. ISE BINNENLANDS BESTUUR....8
SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant....9
OD 1.1 We zetten in op regiovorming van onderuit....9
OD 1.2 We vereenvoudigen het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen....9
SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie....10
OD 2.1 We zorgen voor meer autonomie en beleidsvrijheid voor gemeenten....10
OD 2.2 We stimuleren fusies van gemeenten....10
OD 2.3 We verbeteren de organieke regelgeving en versterken daarbij de gemeenteraad....11
OD 2.4 We maken een nieuwe minimale rechtspositieregeling die lokale besturen toelaat een modern personeelsbeleid te voeren....11
OD 2.5 We verfijnen verder het ondersteuningsaanbod ten aanzien van de lokale besturen....12
SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie....12
OD 3.1 We moderniseren de regels van de lokale democratie....12
OD 3.2 We organiseren de lokale en provinciale verkiezingen van oktober 2024....12
OD 3.3 We herwaarderen de gemeenteraad als hart van de lokale democratie....13
SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant....13
OD 4.1 We versterken de gezondheid van de lokale financiën....14
OD 4.2 We verhogen de correctheid en de transparantie van de lokale financiën....15
OD 4.3 We maken van de beleids- en beheerscyclus (BBC) het kader voor het strategisch en financieel beleid voor de 'geconsolideerde lokale sector'....16
OD 4.4 We moderniseren de regels voor de vestiging en de invordering van gemeente- en provinciebelastingen....16

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen 17

OD 5.1 We zetten verder in op beleidsondersteunende monitoren 17

OD 5.2 We bouwen verder aan een platform voor het hergebruik van lokaal beschikbare data 17

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven 18

OD 6.1 Met wijkverbeteringscontracten pakken we maatschappelijke uitdagingen op een integrale wijze aan 18

OD 6.2 We zorgen voor een duidelijk kader voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen 18

OD 6.3 We bieden de lokale besturen meer mogelijkheden en stimuli om in te zetten op een adequaat en toekomstgericht beleid inzake neven- en herbestemming van eredienstgebouwen 19

OD 6.4 We ondersteunen lokale besturen in hun sleutelrol bij de preventie van gewelddadige radicalisering 19

Budgettair kader voor het begrotingsjaar 20

2. ISE STEDENBELEID 30

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken 30

OD 7.1 We bestendigen en versterken de stadsregionale aanpak 30

OD 7.2 We pakken de grootstedelijke problematieken en uitdagingen krachtdadig aan 31

OD 7.3 We werken aan een duurzame en verbindende samenleving 31

OD 7.4 We bouwen verder mee aan Vlaanderen als slimme regio en dragen bij aan de verdere ontwikkeling van het Vlaamse smart city-ecosysteem 32

OD 7.5 Stedenbeleid is een referentiepunt voor de Vlaamse steden 33

Budgettair kader voor het begrotingsjaar 33

3. ISE AUDIT LOKALE BESTUREN 37

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing 37

OD 8.1 We verhogen de maturiteit van het organisatie- en risicobeheer via audits 37

OD 8.2 We verbeteren interbestuurlijke relaties en werking via audits 38

OD 8.3 We optimaliseren de afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren 38

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties 38

OD 9.1 We leveren beleidsinput aan uit auditresultaten 38

OD 9.2 We versterken de kennis over organisatie- en risicobeheer 39

Budgettair kader voor het begrotingsjaar 39

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD 39

VII. LIJST MET AFKORTINGEN 44
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN' 46
1. GEPLANDE BELEIDSINITIATIEVEN 46
2. BELEIDSEVALUATIES EN ONDERZOEKSINITIATIEVEN 47
3. NIEUWE EN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN VAN VLAAMSE DECRETEN EN BESLUITEN VLAAMSE REGERING 48
4. DECREETSEVALUATIES 51

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

De lokale besturen zijn onze belangrijkste partners voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen in Vlaanderen. Ze komen als eerste in contact met de Vlaamse burger en zijn daarom niet het laagste, maar het eerste bestuursniveau.

De COVID-19-crisis heeft bevestigd dat het lokale bestuursniveau het dichtst bij de burger staat en steeds meer verantwoordelijkheid opneemt. Ze hebben meteen een ongeziene daadkracht en creativiteit getoond om de veiligheidsmaatregelen te implementeren. Ze kenden de noden van hun inwoners, ondernemers en verenigingen het best, waardoor ze snel en flexibel antwoorden konden formuleren op de continu wijzigende omstandigheden in een vaak onduidelijke context. De lokale besturen waren met andere woorden een cruciale partner in elke fase van de coronacrisis.

Maar ook op het vlak van klimaat, mobiliteit, veiligheid, wonen, kinderopvang, eerstelijnszorg, activering op de arbeidsmarkt en samenleven in diversiteit blijven er uitdagingen bestaan die we in samenwerking met de lokale besturen moeten aanpakken. Als Vlaamse overheid moeten we zorgen voor het ondersteunende kader, maar de oplossingen liggen vaak op lokaal niveau.

Het blijft daarom van essentieel belang om het lokale bestuursniveau te versterken. We gaan dus verder met de ambitie om de bestuurskracht van de lokale besturen te vergroten met beleidsinstrumenten en financiële middelen. We blijven inzetten op meer autonomie en beleidsvrijheid voor de lokale besturen en we maken het bovenlokale overheidslandschap transparanter. We zorgen ervoor dat elke Vlaming volwaardig kan deelnemen aan de lokale democratie tijdens de hele lokale bestuursperiode en we maken van onze steden en gemeenten plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven. De middelen die werden voorzien in het relanceplan Vlaamse Veerkracht maken lokale investeringen weer mogelijk zodat de Vlaamse welvaart en het welzijn van de Vlamingen wederom versterkt kan worden.

Zo wil ik de lokale besturen ondersteunen om antwoorden te kunnen blijven bieden op de uitdagingen van vandaag en morgen.

III. SAMENVATTING

Het komende jaar zet ik verder in op de uitdagende doelstellingen uit het Vlaams regeerakkoord 2019-2024: sterke lokale besturen en een kaderstellende en coachende Vlaamse overheid.

De lokale besturen zijn de belangrijkste partner voor het creëren van een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid. Om deze rol ook daadwerkelijk te kunnen vervullen, moeten de lokale besturen over de gepaste instrumenten en middelen beschikken.

Ik werk het komende jaar verder aan de verdere ontwikkeling van de regiovorming. Niet in het minst de coronacrisis toonde aan dat besturen oplossingen zochten in bovenlokale structuren. Hierbij zal ik streven naar de afbakening van referentieregio's en mogelijke drempels die regionale samenwerkingen in de weg kunnen staan, opsporen en wegwerken. Ook zal ik fusietrajecten aanmoedigen en zal ik samen met het Agentschap Binnenlands Bestuur het pad voor deze trajecten verder effenen en de fusiegemeenten ondersteunen.

In 2021 zal ook de organieke regelgeving geoptimaliseerd worden. Ik heb daarbij speciale aandacht voor de vereenvoudiging en rationalisering van de regels over

verzelfstandigings- en samenwerkingsverbanden van de gemeenten en hun OCMW's. We zorgen ook voor de modernisering van de rechtspositieregeling van de lokale personeelsleden door een vernieuwd concept van kaderregeling uit te werken en modern HR beleid (nog meer) mogelijk te maken.

Opdat lokale besturen over de nodige kennis beschikken om hun beleid te voeren, versterk ik in 2021 de doorstroming en uitwisseling van informatie. De BBC-evaluatie gaat na of de beleidsrapporten voldoende leesbaar zijn voor de gemeenteraadsleden en voldoende financiële én beleidsinformatie verschaffen, en de mogelijkheden van geconsolideerde rapportering op beleidsmatig en financieel vlak worden onderzocht. Voorts zet ik ook verder in op de digitalisering, onder meer door ervoor te zorgen dat gegevens uit lokale besluitvorming makkelijk (her)gebruikt kunnen worden. Door VO-breed met deze gegevens aan de slag te gaan, wil ik de administratieve inspanningen bij gemeentebesturen gevoelig verlagen. In juni 2021 lanceren we de nieuwe release van de Gemeente-Stadsmonitor. Die biedt steden en gemeenten waardevolle informatie om hun beleid verder mee uit te stippelen. Bovendien kunnen lokale besturen van elkaar leren via het 'Labo lokale burgerparticipatie' waar volgend jaar het '*right to challenge'* diepgaand onderzocht wordt.

In 2021 wordt ook bijzondere aandacht besteed aan de omkadering van de lokale geloofsgemeenschappen. Er wordt een nieuw decreet voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen opgesteld en ik richt een Vlaamse informatie- en screeningsdienst op om een adequate informatievergaring en professionele screening van de lokale geloofsgemeenschappen te realiseren. Ik onderzoek of extra stimuli kunnen worden ingezet om de realisatie van herbestemmingsprojecten te faciliteren.

Mijn streven naar sterke steden blijft ongewijzigd. Ik maak de co-creatie van slimme oplossingen met de burger een prioritair aandachtspunt in mijn beleid. Citizen Science-projecten vormen hiervan een uitstekende toepassing waarbij burgerwetenschappers zelf aan de slag gaan met meettoestellen of sensoren om maatschappelijke uitdagingen aan te kaarten. Met het Smart Flanders-programma 2.0 zal ik de lokale besturen maximaal ondersteunen en de Vlaamse Open City Architectuur wordt doorheen 2021 verder opgebouwd. Ik bewaak ook de koppeling met het Europese stedenbeleid. In de eerste helft van 2021 zal het Team Stedenbeleid van ABB het delegatieleiderschap opnemen in de Europese fora inzake de stedelijke aangelegenheden, zoals de Urban Development Group (UDG) en Directors-General Urban Matters (DGUM) UDG en DGUM-meetings.

Bij een wendbare en slagkrachtige organisatie hoort ook een periodieke onafhankelijke doorlichting. Ik kijk in het bijzonder uit naar de resultaten van de thema-audit over monitoring binnen lokale besturen. We mogen niet vergeten dat uitgevoerde audits een grote bron van informatie zijn, niet enkel voor het geauditeerde bestuur, maar ook voor andere lokale besturen die kunnen leren van de fouten en *best practices* kunnen overnemen.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Energie- en Klimaatplan

De gevolgen van de klimaatopwarming kunnen niet ontkend worden. Om de Europese klimaat- en energiedoelstellingen te halen, is een krachtdadig beleid nodig waarin ieder z'n steentje bijdraagt. Het Vlaams Energie- en Klimaatplan kent dan ook terecht een belangrijke rol toe aan de lokale besturen: "*Onze steden en*

gemeenten spelen een sleutelrol in het Vlaamse energie- en klimaatbeleid. Als meest zichtbare beleidsniveau vervullen ze een belangrijke voorbeeldrol ten aanzien van hun inwoners en ondernemingen. Ze vertalen de gewestelijke beleidsdoelstellingen, acties en maatregelen naar de dagelijkse leefwereld van burgers, en zijn het meest geschikt om lokaal draagvlak te creëren en de energie- en klimaattransitie van onderuit te ondersteunen."

Ik maakte daarom werk van een Plan voor Lokale Klimaatactie, waarbij, thematisch, zeer concrete doelstellingen zijn opgelijst. Omdat die doelstellingen gekoppeld zijn aan aantal inwoners zijn ze niet alleen door iedereen begrijpbaar, maar zorgen ze er ook voor dat de lat voor alle lokale besturen evenredig hoog wordt gelegd. De doelstellingen kaderen allemaal in het kader van het Vlaams Energie- en Klimaatpact, maar helpen evengoed om de Burgemeesterconvenanten in de praktijk te realiseren.

Ik zal dit plan voor lokale klimaatactie verder uitwerken in een Lokaal Energie- en Klimaatpact. Dit pact wordt nog door mij in 2020 ter bespreking voorgelegd aan de VVSG en de betrokken collega's van de Vlaamse Regering, met de bedoeling om het uiterlijk begin 2021 te ondertekenen.

Dit Lokaal energie- en klimaatpact legt de basis voor een structurele samenwerking, en staat door wederzijdse engagementen garant voor een krachtdadig en concreet voor iedereen begrijpbaar lokaal klimaat- en energiebeleid.

Bij de totstandkoming van dit pact wordt aan de lokale besturen gevraagd om een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% in hun gebouwen te realiseren (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed) en om de CO2-uitstoot van hun gebouwen en technische infrastructuur met 40% te reduceren in 2030 ten opzichte van 2015.

De uitvoering van het Vlaams Energie- en Klimaatplan is een verantwoordelijkheid van de volledige Vlaamse Regering. Vanuit mijn bevoegdheden zal ik de uitvoering door de lokale overheden verder faciliteren waar mogelijk.

Ik nam daartoe al een aantal maatregelen. Via de Lokale Klimaattafels, een oproep die via de VVSG wordt gefaciliteerd, worden de beste opschaalbare lokale initiatieven financieel ondersteund.

Samen met collega Demir zorgde ik voor de oprichting van het Lokaal Expertisenetwerk dat enerzijds via een hands on-aanpak wil zorgen voor concrete realisaties op het terrein en anderzijds zal helpen bij het detecteren en wegnemen van hindernissen. Onder meer door deelname aan het expertisenetwerk VVSG 'Netwerk Klimaat' of via het jaarlijkse boscongres kan ik bijdragen aan de uitvoering en het opvolgen van beleidslijnen die uitvoering geven aan de energie- en klimaatmaatregelen, zoals het streven naar een jaarlijkse primaire energiebesparing van 2.09% in hun gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed) vanaf 2020 en de verLEDding van de openbare verlichting van gemeentewegen tegen 2030. Zo ook zal ik in 2021 projecten van lokale klimaattafels ondersteunen waarbij gemeenten het gesprek aangaan met andere gemeenten, burgers, scholen, bedrijven… om te zoeken naar een breed gedragen klimaatbeleid met doelstellingen en concrete acties.

In het kader van het relanceplan werden bovendien extra financiële middelen, vrijgemaakt opdat lokale besturen ook daadwerkelijk concrete acties kunnen ondernemen. Jaarlijks zal 10 miljoen euro ter beschikking zijn om op lokaal niveau ook de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken. Ik bekijk op welke manier deze middelen het beste ingezet zullen worden.

2. Luchtbeleidsplan

Luchtverontreiniging heeft een belangrijke schadelijke impact op onze gezondheid en op het leefmilieu. Op de Europese en internationale fora worden dan ook richtlijnen en doelstellingen vooropgesteld om de uitstoot van schadelijke stoffen naar de lucht te beperken. Wat Vlaanderen betreft, werden de Europese doelstellingen vertaald in het Vlaamse Luchtbeleidsplan 2030 waarin de maatregelen opgenomen worden ter verbetering van de luchtkwaliteit in Vlaanderen. Ook in dit plan spelen de lokale besturen een cruciale rol. In 2021 zal ik onderzoeken hoe ik de lokale besturen en Vlaamse overheid kan verbinden om samen de doelstellingen van het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030 te realiseren.

V. BELEIDSVELD BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID

1. ISE BINNENLANDS BESTUUR

Na de eerste maanden van de Covid-19-crisis moeten we de draad terug oppikken. Maar we keren niet terug naar het oude normaal. We trekken onze lessen uit de crisis en zien dit als een opportuniteit om het anders en beter te doen. De lokale besturen zijn hierbij een belangrijke partner om de post-Covid-19-uitdagingen aan te pakken.

Door de Covid-19-crisis ontdekten we het grote belang en de vele mogelijkheden van de digitalisering. Alle Vlamingen verdienen toegang tot internet. Met het actieplan 'Iedereen Digitaal' investeren we 30 miljoen euro om kwetsbare mensen en mensen die in armoede leven toegang te verlenen tot computers en internet. We willen daarbij lokale besturen ook ondersteunen bij het voeren van een lokaal e-inclusiebeleid. Daarvoor werd in het kader van het Vlaamse relanceplan Veerkracht 20 miljoen voorzien.

Ook in het kader van de dienstverlening door de lokale besturen, kreeg de digitalisering een belangrijke boost. Het doel is dat bedrijven en burgers sneller en efficiënter hun administratieve verplichtingen kunnen afwerken, zonder rompslomp, zelfs zonder in een fysieke rij te staan. We onderzoeken dan ook, in afstemming met de minister-president, de provocerende gedachte van een "gemeente zonder gemeentehuis", tegelijk met meer telewerkende ambtenaren.

In tijden van Covid-19 is fietsen meer dan ooit dé manier om je te verplaatsen. Het relanceplan voorziet - naast de bijkomende middelen die minister Peeters uittrekt voor investeringen in fietsinfrastructuur - dan ook in een enveloppe van 150 miljoen euro voor cofinanciering via trekkingsrechten per gemeente (per aantal inwoners): elke 2 euro die lokale besturen inzetten voor investeringen in fietsinfrastructuur, versterken we met 1 euro. Zo kan er in totaal voor minstens 450 miljoen euro aan lokale investeringen in betere fietsfaciliteiten gerealiseerd worden, die bovenop de andere investeringen vanuit Vlaanderen komen.

Tot slot hebben we oog voor de gevolgen die de Covid-19-crisis mogelijk heeft op onze kinderen. Vorige zomer hebben we - in samenwerking met minister van onderwijs Weyts - meer dan 170 zomerscholen georganiseerd waar 10.000 kinderen sport en spel combineerden met kennis vergaren. De zomerscholen zullen vanaf heden jaarlijks plaatsvinden. Ik werk samen met mijn collega-minister voor Onderwijs een aanbod uit dat zowel gericht is op het wegwerken van eventuele achterstand als op het bieden van een onvergetelijke tijd voor jongeren waar zij skills kunnen opbouwen. Dit is een cofinanciering met de minister bevoegd voor Onderwijs, waarvoor ikzelf jaarlijks 5 miljoen euro uittrek om gemeenten hierin te ondersteunen.

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

OD 1.1 We zetten in op regiovorming van onderuit

De regionale schaal wint zowel vanuit Vlaams als vanuit lokaal perspectief aan belang als niveau waar een beleid gevoerd kan worden om grote maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Die uitdagingen (op het vlak van mobiliteit, zorg, klimaat, energie, wonen, digitalisering, …) hebben gemeen dat ze sectoren overschrijden en onderling verweven zijn, dat vanuit het subsidiariteitsbeginsel het Vlaamse niveau lokaal maatwerk wenst te stimuleren, dat ze gemeentegrenzen overstijgen en dat ze ook een samenwerking en inzet van partners uit verschillende geledingen vereisen. Daarom vragen die uitdagingen een regionale, transversale en interbestuurlijke aanpak, met spelers uit het brede maatschappelijke veld.

Vanuit de visie op regiovorming, die de Vlaamse Regering op 9 oktober 2020 op mijn voorstel heeft goedgekeurd, wil ik evolueren naar een bovenlokaal landschap waar:

- de burgemeesters de spil vormen;
- gemeenten zich organiseren in een 13-tal referentieregio's;
- gemeenten hun samenwerkingsverbanden optimaliseren binnen die referentieregio's volgens het matroesjkamodel (kleinere vormen van samenwerking passen binnen een grotere regio);
- voldoende samenwerkingsmaturiteit is om het burgemeestersoverleg te laten uitgroeien tot een strategisch forum voor de regio.

In 2021 komt de regiovorming op kruissnelheid. In overleg met de lokale besturen en mijn sectoraal bevoegde collega's zal ik inzetten op drie krachtlijnen:

- Lokale en regionale transformatie: ik wil lokale besturen en regio's ondersteunen om de kwaliteit van regionale samenwerking verder te verhogen.
- Impactanalyse: ik wil in kaart brengen welke regelgevingen, instrumenten, afbakeningen en belemmeringen regionale samenwerking bemoeilijken, en deze drempels wegwerken in een gezamenlijk groeitraject. Samen met mijn collega's zal ik de bestaande vanuit Vlaanderen aangestuurde of georganiseerde sectorale bovenlokale samenwerkingsverbanden maximaal confirmeren op de referentieregio's. Ik wil daarnaast samen met de voorlopers regionale doorbraken realiseren en bekijken hoe de Vlaamse overheid actief kan bijdragen aan het succes van de regio's.
- Organiek kader en ondersteunende instrumenten: in lijn met de reeds aangekondigde aanpassing van het decreet over het lokaal bestuur voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zal ik de regelgeving verder evalueren en eventueel aanpassen in het licht van de doelstelling over de regiovorming . Tot slot zal ook gewerkt worden aan een instrumentarium dat regiowerking ondersteunt.

OD 1.2 We vereenvoudigen het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen

De Vlaamse Regering spreekt in haar regeerakkoord de ambitie uit om het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen te vereenvoudigen. Daarbij staat de aandacht voor de democratische aansturing en verantwoording voorop, alsook duidelijke spelregels voor de samenwerking tussen de publieke en de private sector.

In het voorjaar van 2021 zal het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten over de versterking van de lokale democratie in het Vlaams Parlement

besproken worden. Dit ontwerp, dat de Vlaamse Regering principieel goedkeurde op 17 juli 2020, zal bepalingen over de verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen in overeenstemming brengen met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Daarnaast zullen verschillende bepalingen in verband met de presentiegelden voor mandatarissen in de organen van de intergemeentelijke verenigingen en van de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, op elkaar afgestemd worden. Het komende jaar wil ik de evaluatie afronden van het organiek kader voor verzelfstandiging en samenwerking, zoals opgenomen in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Deze evaluatie gebeurt door een juridisch bestuurskundig onderzoek in opdracht van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Dat onderzoek zal beleidsaanbevelingen formuleren om de diverse samenwerkingsvormen te vereenvoudigen, waar mogelijk in elkaar te integreren en af te stemmen op de behoeften van de lokale besturen.

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

OD 2.1 We zorgen voor meer autonomie en beleidsvrijheid voor gemeenten

Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 bepaalt dat Vlaanderen zich opstelt als kennispartner die vertrouwen schenkt aan de lokale besturen. De Vlaamse overheid beperkt zich tot het definiëren van strategische beleidsambities en de algemene spelregels. Dit betekent dat de lokale besturen meer autonomie en bevoegdheden krijgen en dat de Vlaamse overheid zich opstelt als ondersteunende en coachende overheid ten opzichte van de lokale besturen.

Ik heb de opdracht gekregen om een commissie decentralisatie op te richten. Samen met mijn collega-ministers binnen de Vlaamse Regering en de lokale besturen zal ik in de commissie overleggen op welke terreinen en door aanpassing van welke regelgeving of administratieve praktijken en binnen welke termijn, we de beleidsvrijheid voor de lokale besturen verder kunnen verhogen.

OD 2.2 We stimuleren fusies van gemeenten

Op 10 juli 2020 keurde de Vlaamse Regering de krachtlijnen goed waarbinnen vrijwillige fusies kunnen plaatsvinden. In 2021 zal ik zo veel mogelijk lokale besturen warm maken om de mogelijkheid van een fusie te overwegen. Daarbij zal ik besturen maximaal informeren over de maatregelen die fusies zullen stimuleren:

- tijdelijke verhoging van het aantal uitvoerende politieke mandatarissen;
- schuldovername tot 50 miljoen euro per fusieoperatie;
- garantieregeling voor het Gemeentefonds, Investeringsfonds en het Open Ruimtefonds;
- optimalisatie organiek kader.

De gouverneurs hebben de opdracht gekregen om de lokale gesprekken over bestuurskracht, schaal en regiovorming te faciliteren. Ze kunnen de besturen informeren over het bestaande stimulerings- en ondersteuningsaanbod op het vlak van fusies en regiovorming. Indien aangewezen kunnen de gouverneurs daarbij proactief en op maat van de steden en gemeenten stappen ondernemen. Zo kunnen ze onder meer een neutrale verbindingsrol vervullen bij de delicate politieke gesprekken tussen besturen voorafgaandelijk aan een fusie.

Ik zal het Agentschap Binnenlands Bestuur opnieuw een impactanalyse laten opmaken, in nauwe samenspraak met de functioneel bevoegde Vlaamse administraties. Er zal hierover ook teruggekoppeld worden aan de Vlaamse

Regering. Tijdens de vorige regeerperiode is ook gebleken hoe groot de verwevenheid is met federale bevoegdheden. Aan de federale regering zal ik vragen om opnieuw een coördinerend minister en een coördinerende administratie aan te stellen.

Tot slot zal ik het bestaande ondersteuningsaanbod verder uitbouwen. Het gaat hierbij onder meer om:

- de algemene coördinatie-opdracht voor ABB;
- ABB zal ter inspiratie een afwegingskader fusies, dat besturen kan helpen een betere inschatting te maken van de kansen en bedreigingen die een fusie met zich kunnen meebrengen, aanbieden;
- fusiefiches die naar aanleiding van fusiegesprekken door ABB worden opgemaakt met daarin de belangrijkste kerncijfers van de deelnemende gemeenten op het vlak van bestuurlijke organisatie, personeel en financiën;
- het draaiboek fusies;
- een centraal toegangspunt voor alle vragen van de fusiebesturen;
- informatie-uitwisseling en intervisie;
- het fusiebegeleidingsteam.

<u>OD 2.3 We verbeteren de organieke regelgeving en versterken daarbij de gemeenteraad</u>

Ik zet verder in op de volgende fase van de aanpassing van de organieke regels voor de lokale besturen. Ik heb daarbij speciale aandacht voor de vereenvoudiging en rationalisering van de regels over verzelfstandigings- en samenwerkingsverbanden van de gemeenten en hun OCMW's en voor de mate waarin deze regels afgestemd zijn op de behoeften van wendbare, bestuurskrachtige lokale democratieën. Zoals hiervoor vermeld, volg ik het bestuurskundig onderzoek dat daarover wordt gevoerd op en waak ik erover dat dit in 2021 wordt gefinaliseerd en navenante beleidsaanbevelingen formuleert. In het verlengde daarvan en van de overige evaluaties van het decreet over het lokaal bestuur, formuleer ik na overleg met de lokale besturen, aanpassingsvoorstellen die mij opportuun voorkomen.

Mijn administratie bereidt de wijziging van het decreet over de begraafplaatsen en de lijkbezorging voor, die onder andere private actoren bij de oprichting en het beheer van crematoria behelst.

(Zie ook OD 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4)

<u>OD 2.4 We maken een nieuwe minimale rechtspositieregeling die lokale besturen toelaat een modern personeelsbeleid te voeren</u>

Eén van de doelstellingen van het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 is de modernisering van de rechtspositieregeling van lokale personeelsleden in de vorm van een kaderregeling. Hierin zullen de lokale besturen op basis van hun lokale autonomie keuzes kunnen maken over hun personeelsbeleid. Dat wil ik samen met de besturen realiseren. We werken de verschillen tussen de statutaire en contractuele personeelsleden verder weg. Voor de lokale besturen werken we voor de statutaire ambtenaren een ontslagregeling uit die dezelfde is als de ontslagregeling uit de arbeidsovereenkomstenwet.

In de eerste helft van 2021 leg ik een vernieuwd concept van kaderregeling voor aan de Vlaamse Regering voor een eerste principiële goedkeuring. Het vernieuwde concept zal gebaseerd zijn op de grote principes van het modern HR-beleid. Die grote principes zullen we distilleren, eerst en vooral uit intervisiemomenten met de sector. Die moeten peilen naar de noden en behoeften om een modern, efficiënt en transparant lokaal HR-beleid uit te bouwen dat een antwoord biedt op

belangrijke uitdagingen, zoals de toenemende vergrijzing, de in- en uitstroom, de re-integratie, de mobiliteitsknoop en de digitale (r)evolutie.

Om de nadelige gevolgen van COVID-19 weg te werken, komt er eerst een wijziging van de huidige regelgeving over de rechtspositieregeling, waarin ook enkele andere dringende maatregelen worden genomen, namelijk het conformeren aan hogere normen en het invoeren van maatregelen ter bevordering van de fietsmobiliteit.

OD 2.5 We verfijnen verder het ondersteuningsaanbod ten aanzien van de lokale besturen

Het bestuurlijk toezicht zal in de dagelijkse praktijk worden toegepast op een restrictieve manier en beperkt tot het wettigheidstoezicht. We onderzoeken hoe we het goedkeuringstoezicht verder kunnen afbouwen. We gaan uit van een groter vertrouwen in de autonomie van onze lokale besturen. De keuze om meer in te zetten op ondersteuning van lokale besturen door positieve/zachte sturing, maakt dat er verder nagedacht moet worden over de toekomstige invulling van de toezichthoudende en coachende rol dat het Agentschap Binnenlands Bestuur opneemt.

Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 ziet bovendien ook een rol weggelegd voor de provinciegouverneurs. De functie van provinciegouverneur – naast de uitvoering van de federale taken – evolueert steeds meer naar een actieve verbindings- en verzoeningsrol tussen gemeenten en de Vlaamse overheidsdiensten die actief zijn in de provincie. In samenspraak met de gouverneurs, zullen zij deze rol opnemen in het voortraject van de vrijwillige fusies alsook zullen zij een rol opnemen in het creëren van lokaal draagvlak bij de regio-afbakening. Ook mijn collega-ministers kunnen in die zin coördinatie- of bemiddelingsopdrachten geven aan de gouverneurs.

Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 bevat de volgende passage over de economisch niet-actieve EU-burgers: "We geven de lokale overheden de richtlijn om economisch niet-actieve EU-burgers die niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en die een bevel hebben gekregen om het grondgebied te verlaten, systematisch uit te schrijven uit het bevolkingsregister".
Het komende werkjaar zal het Agentschap Binnenlands Bestuur, die de uitvoering van deze actie trekt, in overleg met andere actoren (o.a. het Agentschap voor Integratie en Inburgering en de VVSG) werken aan een heldere communicatie aan de lokale besturen over deze materie.

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

OD 3.1 We moderniseren de regels van de lokale democratie

Op 17 juli 2020 heeft de Vlaamse Regering zijn principiële goedkeuring gehecht aan een voorontwerp van decreet dat de regels van de lokale democratie moderniseert. Dit decreet opent perspectieven om het verkiezingsproces te vereenvoudigen en de organisatie te versoepelen, vooral door de afschaffing van de verplichting om te gaan stemmen. We starten met de voorbereiding van een volgende decreetswijziging met meer technische wijzigingen met het oog op de lokale verkiezingen van 2024.

OD 3.2 We organiseren de lokale en provinciale verkiezingen van oktober 2024

In 2021 wordt verder gewerkt aan de voorbereiding van de lokale en provinciale verkiezingen van 2024. Dat houdt onder meer in: het aanpassen en verbeteren

van bestaande IT-processen en procedures, nieuwe digitaliseringprojecten, aanpassingen en upgrades van beveiligingssystemen, onderzoek naar nieuwe toekomstige stemsystemen...

Het Agentschap Binnenlands Bestuur werkt in interfederale werkgroepen verder samen met de andere verkiezingsoverheden binnen België.

Het project digitalisering van verkiezingsaangiften wordt samen met de andere verkiezingsoverheden en parlementen uitgewerkt. Het gaat immers over grotendeels dezelfde gebruikers (politieke partijen, kandidaten en controle-instanties) die bij de federale, regionale en Europese verkiezingen in mei/juni 2024 dezelfde toepassing moeten kunnen gebruiken als bij de lokale en provinciale verkiezingen in oktober 2024.

	Bedrag 2021 (in euro)
Uitgaven organisatie verkiezingen	100.000 euro

OD 3.3 We herwaarderen de gemeenteraad als hart van de lokale democratie

Burgerbetrokkenheid is een belangrijk aandachtspunt tijdens deze regeerperiode. Ik wil de lokale besturen ten volle ondersteunen in hun rol als laboratoria voor burgerparticipatie. Ik ben hiervoor begin 2020 een partnerschap aangegaan met VVSG, dat zich 3 jaar zal focussen op lokale burgerbetrokkenheid, inspraak en co-creatie (2020-2021-2022). Een Labo van lokale besturen en experts inventariseert en analyseert innovatieve praktijken die coproductief zijn aangepakt. Dit gebeurt door werkbezoeken en intervisies. Het Labo wordt geruggensteund door een degelijke begeleiding en stond in 2020 in kruisbestuiving met een internationaal vergelijkend onderzoek over de representatieve lokale democratie, uitgevoerd door KULeuven.

Naast de analyse van lokale praktijken rollen we in 2021 drie experimentlijnen uit. Het Labo verdiept zich in enkele coproductie-instrumenten en burgerinitiatieven, waarvan *Right to Challenge* er één vormt. We organiseren workshops over urgente participatieknopen waarop de experimenten botsen en verruimen de blik met een studiebezoek naar buitenlandse praktijken. De geleerde lessen en praktijkvoorbeelden verspreiden we breed , met vorming en opleiding, via filmpjes, tijdens studiedagen, via sociale media, ...

Voorts wordt de mogelijkheid om digitaal te vergaderen verankerd in het decreet over het lokaal bestuur. Deze mogelijkheid past in het moderniseren en versterken van de lokale democratie. De regering kan hiervoor minimale voorwaarden vaststellen. Daarvoor ga ik het debat aan met VVSG.

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

De corona crisis gooide de plannen van 2020 overhoop. Sommige investeringen werden vertraagd door de lockdown of de daarmee gepaard gaande schaarste. Andere investeringen moesten onmiddellijk uit noodzaak worden uitgevoerd (bv. triageposten en beschermingsmateriaal voor personeel). De coronacrisis heeft een impact op de lokale financiën. Desondanks bleken voor alle gemeenten samen de lokale financiën robuust en in staat om dit woelwater te doorstaan. De impact van de crisis op de lokale financiën wordt nauw opgevolgd de volgende maanden en jaren.

OD 4.1 We versterken de gezondheid van de lokale financiën

De Vlaamse steden en gemeenten staan de komende jaren voor zeer belangrijke financiële uitdagingen. Met nieuwe en recurrente financiële stromen naar de lokale besturen wil de Vlaamse Regering daarop inspelen en de lokale besturen verder ondersteunen.

Niet alleen garandeert het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 dat de bestaande algemene werkingssubsidies, waaronder het Gemeentefonds als belangrijkste, onverkort blijven bestaan (inclusief indexering van 3,5%), maar riep het in 2020 ook een aantal nieuwe financieringsstromen in het leven met een belangrijke positieve financiële impact voor de lokale besturen.

Die nieuwe stromen zijn:

- een dotatie op basis van de helft van de responsabiliseringsbijdragen die de lokale besturen (gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulpverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen) moeten betalen aan het Gesolidariseerd Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen. Voor de periode 2020-2025 gaat het om een geraamde extra financiële ondersteuning van ongeveer 1,3 miljard euro;
- een dotatie 'open ruimte' om de inspanningen van de gemeenten voor het beheren en het vrijwaren van de open ruimte te valoriseren en te stimuleren. Over 5 jaar gaat het om een geraamd bedrag van om en bij 544 miljoen euro;
- bijkomende middelen voor bepaalde gemeenten voor de problematiek van de uitdijende effecten van het grootstedelijk gebied (Vilvoorde, Halle, Dilbeek en Ninove). Voor de periode 2020-2025 gaat het om een totaal van 27 miljoen euro (zie ISE Stedenbeleid O.D. 7.2);
- bijkomende middelen voor de centrumfunctie van gemeenten die een mobiliteitsknooppunt zijn (Geraardsbergen, Zottegem en Denderleeuw). Voor de periode 2020-2025 betreft het een totaal van 15 miljoen euro (zie ISE Stedenbeleid O.D. 7.2).

De rechtsgrond voor de dotaties op basis van de responsabiliseringsbijdrage en voor open ruimte werd intussen gelegd in het programmadecreet bij de begroting voor 2020.

	Bedrag 2021 (in euro)
Gemeentefonds	2.864.554.000
Dotatie responsabiliseringsbijdrage	147.678.000
Open Ruimtefonds	62.999.000
Effecten grootstedelijk gebied	4.500.000 (zie ISE Stedenbeleid O.D. 7.2)
Aanpak mobiliteitsknooppunten	2.500.000 (zie ISE Stedenbeleid O.D. 7.2)

Verder zal het Agentschap Binnenlands Bestuur de financiële situatie van de lokale besturen permanent blijven monitoren en zal het die monitoring ook in 2021 verder verfijnen, dankzij nieuwe en verbeterde instrumenten en analysetools. Zo biedt het agentschap vandaag al verschillende monitoren aan, waaronder de tools ontwikkeld op basis van de digitale BBC-rapportering (beleidsanalysetool, financiële analysetool, financiële profielen, open datatool) en de gemeente- en stadsmonitor. Die instrumenten en de door het agentschap geproduceerde analyserapporten reiken datareeksen en informatie aan over verschillende thema's, die de beleidsontwikkeling en –opvolging en de financiële evolutie bij de

lokale besturen door de Vlaamse overheid en door de lokale besturen zelf ondersteunen.

OD 4.2 We verhogen de correctheid en de transparantie van de lokale financiën

De regels over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen (BBC) en de beleidsrapporten die eruit voortvloeien zijn in 2018 bijgestuurd en zijn vanaf 2020 van toepassing. De aangepaste regelgeving biedt de lokale besturen meer mogelijkheden en vrijheidsgraden voor de concrete invulling van de toepassing van de BBC. Dat rechtvaardigt de vraag naar een maximale transparantie en een nieuwe evaluatie met bijzondere aandacht voor de leesbaarheid van de beleidsrapporten voor de gemeenteraadsleden.

Die evaluatie kan maar zinvol gebeuren nadat de lokale besturen minstens één keer alle fasen van de beleidscyclus doorlopen hebben op basis van de aangepaste regels (het meerjarenplan 2020-2025, de aanpassing van het meerjarenplan om de kredieten voor 2021 vast te stellen en de jaarrekening 2020).

In 2021 zal ik de evaluatie van de concrete toepassing van BBC door de lokale besturen verder vorm geven vanuit een documentanalyse over de aanpassingen van de meerjarenplannen die de besturen in het najaar van 2020 vaststellen en de jaarrekening 2020 die de besturen uiterlijk in juni 2021 opmaken. Ik zal daarbij voortbouwen op de analyse van de kwaliteit van de meerjarenplannen 2020-2025 die het Agentschap Binnenlands Bestuur recent heeft uitgevoerd.

De BBC-evaluatie zal zich in het bijzonder richten op de vraagstelling of de beleidsrapporten voldoende leesbaar zijn voor de gemeenteraadsleden en voldoende financiële én beleidsinformatie (informatie over doelstellingen en actieplannen) verschaffen. Op basis van de vaststellingen van de evaluatie zal ik in een latere fase (2022) een overleg met het werkveld van de lokale besturen opstarten en nagaan of een aanpassing van de regelgeving over de BBC opportuun is.

De correctheid van de BBC-beleidsrapporten (het meerjarenplan, de aanpassingen van het meerjarenplan en de jaarrekening) hangt in belangrijke mate af van de correctheid van de boekhoudkundige registraties van de lokale besturen. Mijn administratie zal in 2021 verder investeren in maatregelen die de lokale besturen ondersteunen bij het correct voeren van de boekhouding en de opmaak van de beleidsrapporten. Dat zal concreet gebeuren via de volgende initiatieven:

- een omzendbrief over de aanpassing van de meerjarenplannen, FAQ's en verduidelijkende nota's en boekhoudfiches die de lokale besturen kunnen raadplegen op de website van ABB;
- constructieve feedback aan de besturen over de vaststellingen bij de uitoefening van het bestuurlijk toezicht op de beleidsrapporten;
- het beantwoorden van adviesvragen die de lokale besturen bezorgen aan de BBC-helpdesk van ABB.

Om de kwaliteit en de transparantie van de rapportering over de pensioenverplichtingen van de lokale besturen te kunnen verbeteren, laat ik een academisch onderzoek uitvoeren naar de optimaliseringsmogelijkheden op dat vlak. In 2021 zal ik de resultaten van die studie communiceren en met het werkveld van de lokale besturen overleggen hoe en binnen welke timing de aanbevelingen kunnen worden verwerkt in de rapportering van de lokale besturen.

Vele, vooral kleinere, besturen zoeken naar een houvast om een gepaste beheersrapportering uit te bouwen. De BBC-regelgeving legt daarover geen verplichtingen of schema's op. Op basis van de resultaten van een studie die ik

laat uitvoeren, zal ik de lokale besturen in 2021 wel ondersteuning bieden over de mogelijkheden om onderdelen van beheersrapportering op te bouwen op basis van de informatie die ze beschikbaar hebben en de informatiebehoeften die ze ervaren.

Ten slotte is ook de individuele burger betrokken partij bij de lokale financiën. Ik vind het belangrijk dat alle beleidsrapporten van een lokaal bestuur makkelijk te raadplegen zijn op de website van de gemeente. Ik zal er in 2021 op toezien dat de lokale besturen de aanpassingen van hun meerjarenplannen 2020-2025 en hun jaarrekeningen 2020 tijdig en correct publiceren op hun website. Daarnaast geef ik aan ABB de opdracht om ook in 2021 op geregelde tijdstippen analyserapporten over de lokale financiën te maken en te publiceren en om te blijven investeren in de ontwikkeling en actualisering van de analysetools voor de ontsluiting van de BBC-data op de website.

OD 4.3 We maken van de beleids- en beheerscyclus (BBC) het kader voor het strategisch en financieel beleid voor de 'geconsolideerde lokale sector'

In opdracht van het Agentschap Binnenlands Bestuur voeren de universiteiten van Leuven en Gent in het kader van het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing (SBV) een onderzoeksopdracht uit over de mogelijkheden om op het niveau van de lokale besturen meer beleidsmatige en financiële geconsolideerde rapportering op te maken.

In 2021 zal het agentschap de vaststellingen en resultaten uit de eindrapporten omzetten in concrete aanbevelingen en die communiceren naar de lokale besturen. Vertrekkende vanuit een overzicht van de internationale standaarden over consolidatie, het in kaart brengen van het conceptueel kader om de consolideringkring te bepalen en het maken van een vergelijking van de bestaande regelingen in andere landen, zullen voorstellen geformuleerd worden om de geconsolideerde informatiebehoeften bij de Vlaamse lokale besturen in te vullen en de mogelijke consolidatieperimeter voor de lokale besturen af te bakenen. Daarbij zal ook aandacht besteed worden aan mogelijke consolidatiemethodes, de datacollectie en de noodzaak en de mogelijkheden om de *governance* (beheersmatige aansturing) te versterken om op lokaal niveau tot een degelijk consolidatieproces te kunnen komen.

Voor de Vlaamse politie- en hulpverleningszones zal ik in 2021 verkennen welke mogelijkheden er bestaan om ze mee op te nemen in de BBC-perimeter.

OD 4.4 We moderniseren de regels voor de vestiging en de invordering van gemeente- en provinciebelastingen

Eind 2019 gebeurde een noodzakelijke aanpassing aan het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen, waardoor vanaf 2020 voor bepaalde aspecten van de invordering van gemeente- en provinciebelastingen verwezen wordt naar de regels van het Invorderingswetboek van 13 april 2019. In navolging hiervan zal het geheel van regels voor de vestiging en invordering van gemeente- en provinciebelastingen verder gemoderniseerd worden.

In de eerste plaats gaat dit over een aantal terminologische wijzigingen en inhoudelijke verduidelijkingen die in de loop van de tijd voortvloeiden uit andere regelgeving en uit rechtspraak. Bijkomend zal nagegaan worden hoe de correcte en efficiënte invordering van provincie- en gemeentebelastingen verbeterd kan worden, vertrekkend vanuit het bestaande kader. Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal daartoe de bestaande vestigings- en invorderingsregels vooraf in overleg met de lokale besturen evalueren.

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

OD 5.1 We zetten verder in op beleidsondersteunende monitoren

Data, informatie en kennis zijn essentieel om (lokaal) beleid voor te bereiden en te ondersteunen. Het Agentschap Binnenlands Bestuur biedt hiervoor verschillende monitoren aan: de toepassingen op basis van de BBC-rapportering, de lokale integratie- en inburgeringsmonitor, het cijferboek Vlaamse Rand en de Gemeente-Stadsmonitor.

In juni 2021 zal het agentschap de release lanceren van de Gemeente-Stadsmonitor, onder meer gesteund op de burgerbevraging die goed is voor meer dan 100 survey-indicatoren. Momenteel wordt een nieuwe website en BI-toepassing ontwikkeld, met onder meer interactieve dataontsluiting op maat van de gebruiker, een kant-en-klaar rapport voor elk lokaal bestuur en open data op een dynamische website. Bovendien worden de verschillende lokale beleidsmonitoren op elkaar afgestemd en samengebracht op de nieuwe website, zodat de gebruiker één centraal data- en kennisplatform ter beschikking krijgt.

Ik plan bij de release een continue actualisatie van de datasets uit de lokale beleidsmonitoren en een driejaarlijkse survey bij de inwoners uit elke gemeente.

Ik wens dat lokale besturen de monitoren meer gebruiken en inzetten. Door hun beleidsbeslissingen te onderbouwen met cijfermateriaal uit de monitoren, kunnen ze de kwaliteit van de beslissingen naar een hoger niveau tillen.
Het Agentschap Binnenlands Bestuur onderzoekt welke ondersteuning best aansluit bij de lokale noden en zal de lokale besturen in 2021 verder ondersteunen bij het uitbouwen van hun expertise in databeheer, -analyse en -ontsluiting.

	Bedrag 2021 (in euro)
Opmaak en uitvoering Gemeente- Stadsmonitor	1.252.813

OD 5.2 We bouwen verder aan een platform voor het hergebruik van lokaal beschikbare data

Ik investeer verder in het platform om gegevens uit lokale besluitvorming makkelijk te (her)gebruiken. Ik mik op een adoptiegraad van 100% vanaf midden 2021. Dat betekent dat elk lokaal bestuur besluiten gelinkt publiceert en meldt, hetzij via een aangepast en gevalideerd notulenpakket, hetzij met behulp van Gelinkt Notuleren, de innovatieve *open source tool* die het Agentschap Binnenlands Bestuur aan lokale besturen ter beschikking stelt om slimme besluiten op te maken. Daarbij zet ik volop in op ondersteuning van zowel lokale besturen als hun softwareleveranciers. Gerichte rapporten en infosessies moeten besturen helpen om de veranderingen te integreren in hun bestaande processen en software. Om de duurzame verankering van de ontwikkelde gelinkte datastandaarden en methodes te garanderen, is ook de betrokkenheid van de lokale softwaremarkt belangrijk. Validatie van software en het lanceren van opdrachten voor innovatieve ontwikkeling blijven daarom een belangrijke pijler van mijn beleid.

Om de verdere adoptie te ondersteunen, blijf ik ook inzetten op de ontwikkeling van Gelinkt Notuleren. Ik kies daarbij voor functionaliteiten die concrete noden van lokale besturen oplossen en waarmee we zowel de juridische kwaliteit, als de technische datakwaliteit van lokale regelgeving naar een hoger niveau tillen, zoals:

- een gebruiksvriendelijke individuele besluitengenerator die integreert met notulensystemen;

- een oplossing om eenvoudig om te gaan met vertrouwelijke en privacy-gerelateerde gegevens in besluiten.

Ik wil ook actief bouwen aan een 'community' zodat publieke en private hergebruikers effectief aan de slag gaan met onze data. Alleen zo verzilveren we het potentieel van lokaal beschikbare gegevens.

Door uitbreiding en inhoudelijke verbreding van het Loket voor Lokale besturen en de besluitendatabank wil ik de communicatie over beleidsuitvoering door lokale besturen in Vlaamse beleidsmaterie stroomlijnen. Deze databank kan immers een uitgebreid beeld schetsen van de realisaties door het lokale beleid in de diverse beleidsdomeinen op een manier die lokale besturen geen bijkomende inspanningen kost.

	Bedrag 2021 (in euro)
Initiatieven met een digitale component	653.000

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

OD 6.1 Met wijkverbeteringscontracten pakken we maatschappelijke uitdagingen op een integrale wijze aan

Ik zet in op een vernieuwend beleidsinstrument op basis van wijkverbeteringscontracten met lokale besturen om kwetsbare wijken, die te maken hebben met een concentratie aan maatschappelijke problemen, te ondersteunen en via een mix van kordate en zachte maatregelen de vicieuze cirkel in deze wijken te doorbreken. Naar analogie met de stadsvernieuwingsprojecten zal ik in 2021 de eerste oproep lanceren waarop lokale besturen kunnen intekenen. Alle gemeenten en steden komen potentieel in aanmerking voor deze wijkverbeteringscontracten.

In het kader van het relanceplan Vlaams Veerkracht is hiervoor 4.000.000 euro aan relancemiddelen voorzien.

	Bedrag 2021 (in euro)
Wijkverbeteringscontracten	4.000.000

OD 6.2 We zorgen voor een duidelijk kader voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen

Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 bepaalt dat de bestaande regels binnen de Vlaamse bevoegdheden maximaal worden aangepast in lijn met de aanbevelingen van de studie Torfs. In de loop van 2020 en 2021 stelt de Vlaamse Regering een nieuw decretaal kader op voor de erkenning, het toezicht en de sanctionering van lokale geloofsgemeenschappen. De nieuwe regelgeving zal uiterlijk op 1 september 2021 in werking treden. De krachtlijnen van dit decreet werden opgenomen in de conceptnota bis betreffende het regelgevend erkenningskader voor lokale geloofsgemeenschappen, meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 29 mei 2020 (VR 2020 2905 MED.0170/1BIS) én de conceptnota betreffende de oprichting van de Vlaamse "Informatie- en screeningsdienst op de lokale geloofsgemeenschappen, meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 08 mei 2020 (VR 2020 0805 MED.0150/1).

Ter uitvoering van dit decreet, zal de Vlaamse Regering de wijze van communicatie bepalen. Hierbij wordt ook bekeken of de wijze van communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de besturen van de eredienst in dit besluit geïntegreerd kan worden (opheffing van het besluit van Vlaamse Regering wijze communicatie

in het kader van het bestuurlijk toezicht op de besturen van de eredienst). Er zal ook een nieuwe omzendbrief worden opgesteld over de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen (ter vervanging van de omzendbrief van 30 september 2005 BA-2006/04 betreffende de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen).

Om een adequate informatievergaring en professionele screening van de lokale geloofsgemeenschappen, zowel de erkende als deze in een erkenningsprocedure, te realiseren, werd in het regeerakkoord voorzien in de oprichting van een nieuwe Vlaamse dienst. De doelstelling en oprichting van deze Vlaamse dienst werden opgenomen in de conceptnota betreffende de oprichting van de Vlaamse 'Informatie- en screeningsdienst op de lokale geloofsgemeenschappen', meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 8 mei 2020 (VR 2020 0805 MED.0150/1). Aangezien de opdrachten en bevoegdheden van de Informatie- en screeningdienst op de lokale geloofsgemeenschappen worden opgenomen in het nieuwe decreet inzake de erkenning van en het toezicht op lokale geloofsgemeenschappen zal de Informatie- en screeningdienst formeel opstarten vanaf de inwerkingtreding van dit nieuw decreet, dat uiterlijk op 1 september 2021 is voorzien.

	Bedrag 2021 (in euro)
Oprichting Vlaamse Informatie- en Screeningsdienst	3.000.000

OD 6.3 We bieden de lokale besturen meer mogelijkheden en stimuli om in te zetten op een adequaat en toekomstgericht beleid inzake neven- en herbestemming van eredienstgebouwen

2021 is het laatste jaar van de werking van het Projectbureau Herbestemming Kerken. Na de 7 projectoproepen van de afgelopen jaren zullen uiteindelijk meer dan 140 gemeentebesturen en kerkfabrieken een kwaliteitsvolle studie hebben ontvangen over de haalbaarheid van een her- of nevenbestemming van één van hun kerken.

Het maatschappelijk en politiek debat over een mogelijke her- of nevenbestemming van niet meer gebruikte parochiekerken is reeds enkele jaren gaande. Waardevolle ideeën zijn door lokale actoren besproken, gerijpt en technisch onderzocht. Toch zien we dat, ook al is de concrete uitwerking van projecten geen sinecure, de eigenlijke projectrealisatie vaak lang op zich laat wachten.

Ik zal daarom onderzoeken of de Vlaamse overheid extra stimuli kan inzetten en barrières kan wegwerken om de realisatie van herbestemmingsprojecten te faciliteren en bereid ter zake een conceptnota met een globaal plan van aanpak voor. Onderdeel daarvan worden onder meer de herpositionering van het kerkenbeleidsplan tot een sterker sturend instrument voor herbestemming en het actiever opsporen van mogelijke geïnteresseerden in de private sector of bepaalde fiscale stimuli.

OD 6.4 We ondersteunen lokale besturen in hun sleutelrol bij de preventie van gewelddadige radicalisering

We keurden, in samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, principieel het LIVC-decreet goed, dat voorziet in een betere gegevensuitwisseling tussen de verschillende diensten met respect voor de regels inzake het beroepsgeheim.

In overleg met alle betrokken sectoren en in samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, zal een draaiboek LIVC-R (Lokale Integrale Veiligheidscel inzake Radicalisme) opgemaakt worden dat aandacht besteedt aan zowel het

regelgevende kader inzake LIVC-R als het praktische verloop ervan. Zo wordt het voor de leden van alle gemachtigde diensten en voorzieningen duidelijk op welke wijze zij kunnen deelnemen aan een casusoverleg binnen een LIVC-R zonder hierbij hun beroepsgeheim te schenden.

Het doelstellingenkader 'Preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie', dat op 17 juli 2020 werd voorgelegd aan de Vlaamse Regering, vormt de basis voor die geïntegreerde werking en zal verder worden geconcretiseerd, in samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, in een actieplan waaraan de verschillende beleidsdomeinen bijdragen. Eind 2020 wordt het actieplan voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Vanuit mijn eigen bevoegdheden zal ik hierbij inzetten op het bestrijden van alle vormen van extremisme en polarisatie, zowel online als offline. Ik zal tevens de lokale besturen en lokale actoren verder ondersteunen. Ook informatie-uitwisseling en afstemming met zowel de federale overheidsdiensten, als met de lokale besturen, blijft een sleutelrol spelen in het vormgeven en uitvoeren van het beleid. Op al deze punten zal ik eveneens inzetten op nationale en internationale expertise en samenwerking.

Lokale besturen blijven cruciale actoren in de aanpak van de problematiek. Om samen met de lokale besturen en de veiligheidsdiensten de vele vormen van extremisme kordaat en efficiënt te bestrijden, maken we via het relanceplan jaarlijks 2 miljoen euro extra vrij voor het ondersteunen van het lokale beleid inzake de bestrijding van alle vormen van extremisme.

Budgettair kader voor het begrotingsjaar

Bij de bespreking van de operationele doelstellingen, heb ik waar mogelijk, het bijpassende krediet voor de uitvoering van (een deel van) de doelstelling, opgenomen. De overige doelstellingen worden gerealiseerd op basis van het ruime krediet dat gereserveerd is voor de ondersteuning van de lokale besturen en op basis van de apparaatskredieten van ABB. Ook voor de uitvoering van onderzoek bestaat er één algemeen krediet waarmee verschillende onderzoeken gefinancierd worden.

Wat de relancemaatregelen betreft, worden hieronder de maatregelen opgenomen die nu reeds op onderstaande begrotingsartikelen ingeschreven werden.

BINNENLANDS BESTUUR, MVG excl. DAB						
						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	3.681.069	168.327	3.849.396	3.803.660	45.731	3.849.391
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	**3.681.069**	**168.327**	**3.849.396**	**3.803.660**	**45.731**	**3.849.391**
Overflow	0	0	0	122.366	-122.366	0
Aanwending VAK-ruiter	-	-	-			

Inhoudelijke toelichting evolutie:

BEGROTINGSARTIKEL	VAK	VEK	Omschrijving
SJ0-1SMC2GA-WT	10.000	10.000	Klimaatacties
SJ0-1SMC2GA-WT	1	1	Index LBP 1punt3 proc GZI sept 2020
SJ0-1SMC2GA-WT	-1.523	-1.523	Naar SJ0-1SMC2GE-PR - Financiering opstart informatiedienstgeloofsgemeenschappen vanuit SJ0-1SMC2GE-PR
SJ0-1SMC2GA-WT	5.000	5.000	Zomerscholen
SJ0-1SMC2GA-WT	0	816	Terugdraai overflow
SJ0-1SMC2GA-WT	106	106	SA0-1SEX2BC-WT: Zie BVR 17/07/2020 m.b.t. oproep tot erkenning en financiering van een Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing (2021-2025): enkel beleidsvelden en onderzoekslijnen bevoegdheden Somers ; bedrag wordt (volledig) overgedragen naar ABB, alzo één geïntegreerde toelage aan SBV vanaf 2021 vanuit begrotingsartikel ABB
SJ0-1SMC2GA-WT	2.000	2.000	Radicalisering
SJ0-1SMC2GB-WT	0	-225	Terugdraaien budget geschil BA 2020
SJ0-1SMC2GB-WT	-25		Terugdraaien bijstelling BA2020
SJ0-1SMC2GB-WT	20	20	Organisatie lokale verkiezingen: Toetsen regelgeving en procedures op privacywetgeving
SJ0-1SMC2GB-WT	80	50	Organisatie lokale verkiezingen: Voorbereidingstraject verkiezingen 2024
SJ0-1SMC2GC-WT	15.720	15.720	Lokale besturen Overname 50proc respo bijdrage opstap 2021
SJ0-1SMC2GC-WT	5.681	5.681	Aanvullende dotatie gemeentefonds (3,5%)
SJ0-1SMC2GC-WT	0	-123.182	Terugdraai overflow
SJ0-1SMC2GC-WT	31.800	31.800	Lokale besturen Ondersteuning lokale besturen ifv open ruimte opstap 2021
SJ0-1SMC2GC-WT	96.869	96.869	Hoofddotatie gemeentefonds (3,5%)
SJ0-1SMC2GD-WT	-78	-78	Stopzetting co-financiering Hermes (PIO)
SJ0-1SMC2GD-WT	153	153	Van SJ0-1SAC2ZZ-WT - Financiering exploitatiekost BBC digitale rapportering
SJ0-1SMC2GE-PR	1.000	1.000	Andere Screeningdienst lokale geloofsgemeenschappen opstap 2021
SJ0-1SMC2GE-PR	1.523	1.523	Van SJ0-1SMC2GA-WT - Financiering opstart informatiedienst geloofsgemeenschappen vanuit SJ0-1SMC2GE-PR
TOTAAL	**168.327**	**45.731**	

1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SMCAGA-OW – EEN SAMENHANGEND BELEID INZAKE DE LOKALE EN DE PROVINCIALE BESTUREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel worden de terugvorderingen geboekt van de kosten van de gewestelijke ontvangers. Daarnaast wordt de terugvordering van niet aangewende subsidies beleidsveld binnenland op dit artikel aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	1.320	0	0
Bijstelling BO 2021	- 520	0	0
BO 2021	**800**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Voor 2021 wordt een aangepast bedrag voorzien voor de terugvordering van de kosten van gewestelijke ontvangers (GO):

- 630 keuro voor terugvordering bij de bediende besturen (volgens overgangsbepaling DLB). De raming werd gemaakt op basis van de salarisgegevens en vergoedingen van het jaar 2019 en de gevolgen van het DLB;
- 160 keuro voor terugvordering bij de externe werkgevers die een GO inzetten, volgens art. X 42. De raming werd gemaakt op basis van een voltijdse inzet.

In 2021 zullen nog 6 gewestelijk ontvangers worden ingezet binnen de lokale besturen waarvan de terugvordering zal gebeuren door het ABB. In 2021 zullen nog 2 gewestelijk ontvangers worden ter beschikking gesteld volgens art. X 42 van het VPS, waarvan de terugvordering zal gebeuren door het DCPA.

Op dit begrotingsartikel worden eveneens eventuele terugvorderingen subsidies binnenland geboekt (raming 10 keuro).

SJ0-9SMCAGD-OI – INITATIEVEN BINNENLANDS BESTUUR MET EEN DIGITAAL COMPONENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten geboekt in het kader van de co-financiering vanuit het Hermesfonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	78	0	0
Bijstelling BO 2021	- 78	0	0

BO 2021	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie, terugdraai middelen BA 2020.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SMC2GA-WT – EEN SAMENHANGEND BELEID INZAKE DE LOKALE EN DE PROVINCIALE BESTUREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit krediet bevat de uitgaven voor de dagelijkse werking van de beleidsondersteuning, de uitbouw van het kenniscentrum (met o.a. een klein studie- en consultancy-budget), de ondersteuning van de lokale besturen (in de vorm van het aanbieden van consultancy of de subsidiëring van initiatieven ter verhoging van de bestuurskracht van lokale besturen), en de kosten voor de communicatie en de kennisdeling met de lokale besturen.

Daarnaast trekt de Vlaamse begroting middelen uit voor subsidies van specifieke investeringen in de lokale besturen. Het betreft subsidies voor het niet-beschermd patrimonium van de erkende erediensten, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en voor de haalbaarheidsstudies voor neven- en herbestemmingen van parochiekerken en crematoria.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**6.690**	**5.874**
Overflow BA 2020	0	816
BA 2020 excl. overflow	**6.690**	**6.690**
Index	1	1
Compensaties	- 1.417	- 1.417
Andere bijstellingen	17.000	17.000
BO 2021	**22.274**	**22.274**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**Reden**
Naar SJ0-1SMC2GE-PR	-1523	1523	Financiering opstart informatiedienst geloofsgemeenschappen

Van SA0-1SEX2BC-WT	+106	+106	Financiering van een Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing (2021-2025)
TOTAAL	**-1.417**	**-1.417**	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Relancemaatregel Klimaatacties	10.000	10.000
Relancemaatregel Zomerscholen	5.000	5.000
Relancemaatregel Radicalisering	2.000	2.000
TOTAAL	**17.000**	**17.000**

- Toelichting bijstelling relancemaatregel Klimaatacties:
Financiële ondersteuning voor de realisatie van projecten met hoge impact en grote gedragsverandering in het constructief aanpakken van klimaatuitdagingen.

- Toelichting bijstelling relancemaatregel Zomerscholen:
Investeringen in extra remediëringstrajecten om de opgelopen leerachterstand als gevolg van de Corona-crisis zo snel mogelijk weg te werken.

- Toelichting bijstelling relancemaatregel Radicalisering:
Om samen met lokale besturen en veiligheidsdiensten het gevaar van religieus extremisme en rechtsextremisme, alsmede andere vormen van (thematisch) extremisme, kordaat en efficiënt te bestrijden wordt 2 miljoen euro vrijgemaakt voor het ondersteunen van het lokale beleid inzake de bestrijding van alle vormen van extremisme.

SJ0-1SMC2GB-WT – ORGANISATIE VERKIEZINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kosten aangerekend voor de organisatie van de verkiezingen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**25**	**250**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**25**	**250**
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	75	- 155

BO 2021	**100**	**95**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraaien VEK BA 2020	0	-225
Terugdraaien VAK BA2020	-25	0
Toetsen regelgeving en procedures op privacywetgeving	20	20
Voorbereidingstraject verkiezingen 2024	80	50
TOTAAL	**75**	**-155**

- Toelichting bijstellingen:

In de aanloop naar de verkiezingen van 2024 moeten een aantal stappen tijdig uitgevoerd worden om de verkiezingen van 2024 vlot en met zo min mogelijk risico's te laten verlopen zoals voorbereiden nieuwe regelgeving, aanpassen bestaande of nieuwe procedures, software-aanpassingen en toetsing aan privacywetgeving.

SJ0-1SMC2GC-WT – FONDSEN LOKALE FINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de algemene financieringsmiddelen voor lokale en provinciale besturen, waaronder als voornaamste de middelen uit het Vlaams Gemeentefonds. Het betreft de volgende financieringsstromen:

- Gemeentefonds – hoofddotatie;
- aanvullende dotatie centrumsteden;
- aanvullende dotatie Elia-compensatie;
- aanvullende dotatie sectorale subsidies;

- aanvullende dotatie compensatie overdracht provinciale instellingen;
- regularisatiepremies vroegere contingentgesco's;
- dotaties provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant;
- gedeeltelijke overname responsabiliseringsbijdrage;
- bijkomende financiering open ruimte.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**3.673.299**	**3.796.481**
Overflow BA 2020	0	- 123.182
BA 2020 excl. overflow	**3.673.299**	**3.673.299**
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	150.070	150.070
BO 2021	**3.823.369**	**3.823.369**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Hoofddotatie gemeentefonds (3,5%)	+96.869	+96.869
Aanvullende dotatie gemeentefonds (3,5%)	+5.681	+5.681
Overname 50proc respo bijdrage opstap 2021	+15.720	+15.720
Ondersteuning lokale besturen ifv open ruimte opstap 2021	+31.800	+31.800
TOTAAL	**150.070**	**150.070**

- Toelichting bijstellingen:

<u>Hoofddotatie Gemeentefonds</u>

Artikel 3 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, bepaalt dat de dotatie van het Vlaams Gemeentefonds elk jaar wordt vastgesteld op een bedrag dat minstens gelijk is aan de dotatie van het vorige jaar, aangepast met een vast evolutiepercentage van 3,5%. De berekende dotatie wordt afgerond op het hogere duizendtal.

De berekeningswijze van het VAK 2021 is dus als volgt:

VAK 2021 = VAK 2020 x 1,035

= 2.767.685.000 euro x 1,035

= 2.864.553.975 euro of **2.864.554.000 keuro**

VEK 2020 = VAK 2020 = **2.864.554 keuro**

Aanvullende dotatie bij het Gemeentefonds ten gevolge van de integratie van de middelen van de 13 centrumsteden uit het Vlaams Stedenfonds in het Gemeentefonds

Vanaf het begrotingsjaar 2017 zijn de middelen van de 13 centrumsteden uit het Stedenfonds ingekanteld in het Gemeentefonds, onder de vorm van een aanvullende dotatie voor de centrumsteden. Die aanvullende dotatie wordt, volgens artikel 19ter decies van het Gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002, jaarlijks geïndexeerd met een evolutiepercentage van 3,5%.

VAK 2021 = VAK 2020 x 1,035

= 162.294.000 euro x 1,035

= 167.974.290 euro of **167.975 keuro**

VEK 2020 = VAK 2020 =**167.975 keuro**

Gedeeltelijke overname responsabiliseringsbijdrage

De enorme stijging van de responsabiliseringsbijdragen dreigt de gemeentelijke financiën (of de gemeentelijke dienstverlening of investeringen) al vanaf 2020 (te) sterk onder druk te zetten. Daarom neemt de Vlaamse overheid vanaf 2020 de helft over van de responsabiliseringsbijdrage die de Vlaamse gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebedrijven, havenbedrijven, hulverleningszones, politiezones, ziekenhuizen en welzijnsverenigingen moeten betalen. De berekening van deze subsidie gebeurt volgens de bepalingen in art. 26 en 27 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020.

VAK 2021 = VEK 2021= **147.678 keuro**

Open ruimte

De Vlaamse Regering wil met een nieuw en afzonderlijk financieringskanaal ten voordele van de lokale besturen (algemene werkingssubsidie) het belang van het vrijwaren van open ruimte extra in de verf zetten. De berekening van de dotatie open ruimte en de verdeling ervan onder de gemeenten gebeurt op basis van de bepalingen in art. 22 en 23 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020.

VAK 2020 = VEK 2020= **62.999 keuro**

SJ0-1SMC2GD-WT – INITATIEVEN BINNENLANDS BESTUUR MET EEN DIGITAAL COMPONENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden ingezet voor projecten met een digitale/technologische component en dit met het oog op het realiseren van hedendaagse en innovatieve oplossingen voor de uitdagingen waarmee binnenlands bestuur wordt geconfronteerd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**578**	**578**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**578**	**578**
Index	0	0
Compensaties	153	153
Andere bijstellingen	- 78	- 78
BO 2021	**653**	**653**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**Reden**
Van SJ0-1SAC2ZZ-WT	+153	+153	Financiering exploitatiekost BBC digitale rapportering
TOTAAL	**+153**	**+153**	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Terugdraai BA 2020 co-financiering Hermes (PIO)	-78	-78
TOTAAL	**-78**	**-78**

SJ0-1SMC2GE-PR – PROVISIE SCREENINGSDIENST LOKALE GELOOFSGEMEENSCHAPPEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Provisie opstart Vlaamse 'Informatie- en screeningsdienst op de lokale geloofsgemeenschappen

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**477**	**477**
Overflow BA 2020	0	0

BA 2020 excl. overflow	**477**	**477**
Index	0	0
Compensaties	1.523	1.523
Andere bijstellingen	1.000	1.000
BO 2021	**3.000**	**3.000**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**Reden**
Van SJ0-1SMC2GA-WT (+)	+1.523	+1.523	Financiering opstart informatiedienst geloofsgemeenschappen
TOTAAL	**+1.523**	**1.523**	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
opstap 2021	+1.000	+1.000
TOTAAL	**1.000**	**1.000**

- Toelichting bijstelling:

In de loop van 2021 wordt de Vlaamse 'Informatie- en screeningsdienst op de lokale geloofsgemeenschappen' operationeel. De voorbereiding van de opstart van de dienst behelst wel tal van activiteiten die worden opgestart binnen de structuren van ABB en in lijn met het beleid inzake de lokale besturen. Dit behelst o.a.

- het ontwerpen van een kader voor informatieverzameling en -beheer, inclusief de realisatie van de benodigde ICT-tools;
- het maken van een personeelsbehoeftenplan en de start van personeelsrecrutering;
- het opmaken van een organisatieplan;
- het precies uittekenen van de toezichtfunctie van deze organisatie;
- het uitwerken van een ondersteuningsaanbod voor de geloofsgemeenschappen;
- contacten nemen, met soms formele samenwerkingsakkoorden tot gevolg, met alle mogelijke belanghebbenden;
- …..

Het verrichten op korte termijn van deze activiteiten vergt een externe ondersteuning, kosten voor studiewerk, consultancy en communicatie.

2. ISE STEDENBELEID

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

OD 7.1 We bestendigen en versterken de samenwerking tussen de stad en de rand

Stadsvernieuwing

Vanuit het stedenbeleid wil ik de Vlaamse centrumsteden, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de provinciale steden verder ondersteunen en hefbomen aanreiken op het vlak van een geïntegreerde stadsontwikkeling met ruimtelijke economische, ecologische en sociale meerwaarde. Ik continueer deze ambitie met vernieuwende oproepen die inspelen op actuele maatschappelijke uitdagingen en noden, die bijdragen aan compacte, bereikbare, inclusieve, circulaire en economisch veerkrachtige steden.

Ik streef onder meer naar een versterkte koppeling tussen stadsvernieuwingsprocessen en evoluties op het vlak van slimme steden, waarin het verzamelen, verwerken en delen van kwaliteitsvolle data en innovatieve technologieën als cruciale hefbomen worden gezien voor antwoorden op verschillende maatschappelijke uitdagingen. De synthese is slimme stadsvernieuwingsprocessen met simultane veranderingen op het vlak van infrastructuur, patrimonium en de sociale ruimte, aangejaagd en ondersteund door nieuwe technologieën en kwaliteitsvolle data.

Bij de verdere ontwikkeling van dit instrumentarium houd ik ook rekening met de aanbevelingen van de Relancecomités. In het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht wordt een bijkomend budget van 20.000.000 euro voorzien, voor een extra oproep, met een specifieke focus en aanpak die zich richt op de gevolgen van de coronapandemie.

Samenwerking tussen de stad en de rand

Stedelijke uitdagingen overstijgen de stadsgrenzen. Daarom wil ik binnen het instrumentarium van het Stedenbeleid aandacht ontwikkelen voor de interactie tussen de steden en de (aangrenzende) gemeenten. Binnen het Smart Flanders-programma (zie OD 7.3.) wil ik onder meer de ontwikkelde instrumenten beschikbaar stellen aan alle lokale besturen. Ik betrek ook een mix van steden en gemeenten in het Citizen Science-traject (zie OD 7.3).

Sinds 2017 zijn in het Vlaams fonds ter stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen ook de middelen voor het Plattelandsfonds en het Grootstedenbeleid gekanteld. Ook in 2021 continueer ik deze belangrijke middelenstroom naar de betrokken 50 plattelandsgemeenten en de steden (Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas).

	Bedrag 2021 (in euro)
Stadsvernieuwing	9.040.351,68
Extra oproep relance	20.000.000
Grootstedenbeleid	14.274.239,49
Plattelandssubsidies	7.472.984,20

OD 7.2 We pakken de grootstedelijke problematieken en uitdagingen krachtdadig aan

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) treedt namens de Vlaamse Gemeenschap in Brussel op als bevoegde instantie op het vlak van gemeenschapsmateries. Ik ondersteun de VGC in 2021 verder bij de aanpak van grootstedelijke problematieken, door middel van een subsidie. Op dit subsidiebedrag wordt het evolutiepercentage van 3,5% toegepast.

	Bedrag 2021 (in euro)
VGC	17.304.165

Voor de problematiek van de uitdijende effecten van het Grootstedelijk gebied Brussel, continueer ik de steun aan Dilbeek, Halle, Vilvoorde, Ninove (effecten grootstedelijk gebied) en Denderleeuw, Geraardsbergen en Zottegem (aanpak mobiliteitsknooppunten).

	Bedrag 2021 (in euro)
Effecten grootstedelijk gebied	4.500.000
Aanpak mobiliteitsknooppunten	2.500.000

OD 7.3 We werken aan een duurzame en verbindende samenleving

Vlaanderen moet uitgroeien tot een slimme Vlaamse Regio dat zich kan meten met andere Europese koplopers. Ik wil de lokale besturen daarbij maximaal ondersteunen in hun evolutie naar slimme lokale besturen met maximale samenwerkingsrelaties tussen de lokale besturen.

In het Smart Flanders-programma ontplooi ik meerdere sporen, waarbij de Vlaamse Open City Architectuur en versterkte kennisdeling en samenwerking op basis van een vernieuwde governance van het Smart Flanders 2.0 programma, de kern vormen.

De Vlaamse Open City Architectuur wordt doorheen 2020 en 2021 opgebouwd en omvat drie delen, die in samenwerking met IMEC en VITO vorm krijgen. We blijven actoren enthousiasmeren en activeren uit de verschillende takken van de quadruple helix via informatiecampagnes om deel te nemen aan VLOCA. Via co-creatietrajecten bied ik hen een gemeenschappelijk bouwplan voor open source architectuurcomponenten aan, dat leidt tot meer toegankelijke, kostenefficiënte digitale oplossingen. In 2021 werk ik ook een beheersmodel uit zodat VLOCA ook de volgende jaren verder duurzaam onderhouden en aangevuld wordt.

In het kader van het Smart Flanders programma 2.0 zal worden gewerkt op basis van een vernieuwend jaarthema, ontwikkel ik nieuwe ondersteunende instrumenten voor de lokale besturen en zet ik blijvend in op maximale kennis- en praktijkuitwisseling. Ik streef naar een duurzame en structureel smart city-samenwerkingsverband tussen de Vlaamse steden dat de basis vormt voor slimme oplossingen in alle Vlaamse lokale besturen.

Cruciaal binnen het Smart Flanders programma 2.0 is dat er gewerkt wordt vanuit de concrete noden en behoeften van de steden en dat de aanpak en kennis bruikbaar en toegankelijk zijn voor alle lokale besturen in Vlaanderen. Ik laat onder meer een behoeftecaptatie van opleidingsnoden in de lokale besturen op het vlak slimme gemeenten uitvoeren en onderzoek (Europese) financieringsmogelijkheden die als hefboom kunnen dienen voor lokale smart city initiatieven.

Co-creatie van slimme oplossingen met de burger vormt een prioritair aandachtspunt in mijn beleid. In 2020 en 2021 vormt Citizen Science daarom het

jaarthema binnen het Smart Flanders programma 2.0. In Citizen Science-projecten gaan burgerwetenschappers zelf aan de slag met meettoestellen of sensoren om maatschappelijke uitdagingen aan te kaarten. Het betrekken van burgers bij de ontwikkeling van smart city-oplossingen heeft potentieel vele voordelen, onder meer op het vlak van kostenefficiënte, maar vooral een meer datagedreven lokale beleidsvoering. We zetten hierbij in op e-inclusieve oplossingen. Cruciaal in de uitwerking van dit jaarthema is het opzetten van concrete *use cases* die steunen op de inbreng en de reële noden van de lokale besturen.

Ik bouw ook verder op de realisaties uit het eerste Smart Flanders-programma, bijvoorbeeld: het Open Data Charter en de bestekbepalingen. Ik laat een communicatieplan ontwikkelen waarbij smart city praktijken op een laagdrempelige manier en met herkenbare voorbeelden en toepassingen worden uitgedragen naar alle lokale besturen. De vernieuwde website van Smart Flanders speelt hierbij een belangrijke rol.

Ik streef naar een betere afstemming van de vraag- en aanbodzijde rond smart city-toepassingen. Samen met de VVSG breng ik de behoeften van de lokale besturen in kaart Deze afstemming kan dienen als stimulans/facilitator voor de gezamenlijke interlokale aanbesteding van smart city toepassingen.

Met vernieuwende oproepen binnen het kader van het fonds voor stadsvernieuwing wil ik hefbomen bieden voor de uitrol van innovatieve technologieën en dataoplossingen die ondersteunend werken aan (slimme) stadsvernieuwingsvernieuwingsprocessen (zie OD7.1).

	Bedrag 2021 (in euro)
Smart Flanders programma 2.0 en VLOCA	1.100.000

OD 7.4 We bouwen verder mee aan Vlaanderen als slimme regio en dragen bij aan de verdere ontwikkeling van het Vlaamse smart city-ecosysteem

Kennisdeling rond Europese stedelijke aangelegenheden met de lokale besturen en andere Vlaamse overheidsinstanties vormt een belangrijk aandachtspunt. Hiervoor werken mijn diensten actief samen met verschillende actoren, waaronder VLEVA, VLAIO en de VVSG, onder meer binnen de Interstedelijke reflectiegroep.

Ik bewaak de koppeling tussen het Vlaamse en Europese stedenbeleid en beoog een nauwe opvolging en actieve bijdrage aan de versterking van de stedelijke dimensie binnen het Cohesiebeleid in de EU-programmaperiode 2021-2027. Het team Stedenbeleid binnen het Agentschap Binnenlands Bestuur bewaakt ook de inbreng van het stedenbeleid in de besteding van Europese fondsen en vervult ter zake een signaalfunctie t.a.v. de steden (zie ook de ambities van OD 7.3. Vlaanderen als slimme regio en de uitbouw van een smart city ecosysteem).

Ik volg de Urban Agenda en de operationalisering daarvan in partnerschappen of andere vormen van inter-Europese en inter-stedelijke samenwerking op. Een belangrijke mijlpaal ter zake wordt het vernieuwde Leipzig Charter dat momenteel wordt voorbereid en de prioriteiten voor het stedelijk beleid op verschillende niveaus vastlegt. De Sustainable Development Goals (SDG's) vormen hiervoor de fundamenten.

Volgens de toerbeurtregeling neemt het Team Stedenbeleid van ABB in de eerste helft van 2021 het delegatieleiderschap op in de Europese fora inzake de stedelijke aangelegenheden, zoals de Urban Development Group (UDG) en Directors-General Urban Matters (DGUM) UDG en DGUM-meetings. Dit omvat ook de coördinatie en voorbereiding van een gezamenlijke Belgische standpuntbepaling op basis van intra-Belgisch overleg.

OD 7.5 Stedenbeleid is een referentiepunt voor de Vlaamse steden

In 2021 breng ik de nieuwe editie van de gemeente- en stadsmonitor uit. Ik kies daarbij voor een geïntegreerde ontsluiting, op basis van een vernieuwde website, met de Lokale Integratie- en Inburgeringsmonitor. Dit past in mijn strategie om het Agentschap Binnenlands Bestuur te laten uitgroeien tot het referentieplatform voor kennis en data voor elk lokaal bestuur. Gebruiksvriendelijkheid en doeltreffendheid staan daarbij centraal: elke gebruiker moet snel en intuïtief de resultaten voor zijn of haar gemeente kunnen raadplegen en gebruiken, met onder meer thematische inzichten (zie ook OD 5.1). Voor de centrumsteden voorzie ik in het najaar 2021 ook in bijzondere maatwerkanalyses.

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Jeugd, optimaliseer ik de Jeugdmonitor. Dit is een online bevragingstool, die we ter beschikking stellen van en verder blijven promoten bij alle 300 Vlaamse steden en gemeenten. Zij kunnen hiermee jongeren bevragen en met de resultaten van deze bevragingen aan de slag gaan bij het vorm geven van een kindvriendelijk beleid.

Ik start in het najaar van 2020 en in 2021 workshops op met de 21 provinciale steden, waarin we het stedenbeleidinstrumentarium voorstellen en de behoeften, vragen en ideeën omtrent dat instrumentarium inventariseren. Meer specifiek focussen deze workshops op stadsvernieuwingsprocessen, het gebruik van data ter ondersteuning van het lokaal beleid, de 5 transitiethema's, de gemeente- en stadsmonitor en het thema 'smart cities'. Het betreft lokale workshops op maat van één stad rond een onderwerp, dat de stad zelf aangeeft en waaraan verschillende provinciale steden samen deelnemen. Ik stel ook een expertengroep samen voor de begeleiding van deze workshops.

	Bedrag 2021 (in euro)
Gemeente- en stadsmonitor	1.252.813 (zie ISE Binnenlands Bestuur O.D. 5.1)
Traject provinciale steden	100.000
Jeugdmonitor	9.400

Budgettair kader voor het begrotingsjaar

STEDENBELEID, MVG excl. DAB						
						(duizend euro)
	VAK			**VEK**		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	56.606	586	57.192	60.247	984	61.231
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	**56.606**	**586**	**57.192**	**60.247**	**984**	**61.231**
Overflow	0	0	0	-398	398	0
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

BEGROTINGSARTIKEL	VAK	VEK	Omschrijving
SJ0-1SMC2HA-WT	586	586	Index VGC (3,5%)
SJ0-1SMC2HA-WT	0	335	Terugdraai overflow
SJ0-1SMC2HA-WT	0	-820	Naar SJ0-1SMC2HB-WT – Terugdraaien compensatie BA2020
SJ0-1SMC2HB-WT	0	820	Van SJ0-1SMC2HA-WT – Terugdraaien compensatie BA2020 (VEK-tekort VLOCA-vastlegging)
SJ0-1SMC2HB-WT	0	63	Terugdraai overflow
TOTAAL	**586**	**984**	

1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SMCAHA-OW – ONDERSTEUNING NAAR DUURZAME EN CREATIEVE STEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel worden de terugvorderingen geboekt van de niet aangewende of terug te vorderen subsidies beleidsveld stedenbeleid. Het kan gaan om te veel ontvangen subsidies of terugvorderingen omdat niet aan alle voorwaarden voldaan is.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	20	0	0
Bijstelling BO 2021	0	0	0
BO 2021	**20**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Ongewijzigd bij de BO 2020.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SMC2HA-WT – ONDERSTEUNING NAAR DUURZAME EN CREATIEVE STEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die bestemd zijn om de werkingskosten en andere kosten te betalen voor het Vlaamse Stedenbeleid, de ad nominatim subsidies aan de VVSG voor de werking van het kenniscentrum en aan de VGC.

Verder worden er de subsidies voorzien om de grootstedelijke uitdagingen aan te pakken voor Dilbeek, Halle, Vilvoorde, Ninove alsook subsidies voor Denderleeuw, Zottegem en Geraardsbergen voor hun centrumfunctie als mobipunt voor de regio.

Dit begrotingsartikel bevat ook de nominatim subsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en aan de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) voor de werking van het Kenniscentrum Vlaamse Steden (KCVS).

De verdere uitbouw van het slimme steden en gemeenten traject wordt ook aangerekend op dit begrotingsartikel. In 2021 ligt de klemtoon hier op het verder documenteren en opbouwen van de Vlaamse Open City Architectuur (VLOCA) en het Smart Flanders programma 2.0 waarbij er verder ingezet wordt op het citizen science traject.

Tenslotte worden ook aangerekend op dit begrotingsartikel de uitgaven voor projectsubsidies, initiatieven die een boost geven aan de stedelijkheid en het stedelijke leven in de stad zelf, maar ook een voorbeeldfunctie hebben en leerpunten voor andere steden leveren en de uitgaven en kosten voor een positieve beeldvorming van de steden, de monitoring van de duurzame en creatieve steden, de surveybevragingen, de analyse en publicatie van de resultaten van de gemeente- en stadsmonitor om de regionale tendensen in kaart te brengen zodat er ook data en (beleids)informatie over de regionale schaal beschikbaar is en beleidsmatige initiatieven om tegemoet te komen aan de noden en uitdagingen om een duurzaam, innovatief, creatief en leefbaar stedenbeleid.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**25.818**	**26.303**
Overflow BA 2020	0	335
BA 2020 excl. overflow	**25.818**	**26.638**
Index	0	0
Compensaties	0	- 820
Andere bijstellingen	586	586
BO 2021	**26.404**	**26.404**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**Reden**
Naar SJ0-1SMC2HB-WT	0	- 820	Terugdraaien compensatie BA2020
TOTAAL	**0**	**820**	**820**

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Hoofdtoelage VGC (3,5%)	586	586
TOTAAL	**586**	**586**

- Toelichting bijstelling:

Bij begrotingsaanpassing 2020 werd er 820 keuro VEK overgezet van begrotingsartikel PJ0-1PMC2HB-WT (artikel in de nieuwe begrotingsstructuur BO2021 **SJ0-1SMC2HB-WT**) omwille van tekort VEK omdat er twee vastleggingen nog in december genomen werden van VLOCA (beslissing VR 20/12/2019) en GSM (na doorlopen van Europese overheidsopdrachtenprocedure). Deze middelen worden teruggezet

Indexering van de nominatimsubsidie aan de VGC met 3,5% (aandeel van de VGC in het voormalige Stedenfonds conform de afspraken m.b.t. indexering die worden toegepast).

SJ0-1SMC2HB-WT – INVESTERINGSFONDS LOKALE BESTUREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bundelt drie financieringskanalen, namelijk het voormalige (federale) grootstedenbeleid, de budgetten voor stadsvernieuwing (projectsubsidies, conceptsubsidies en thematische oproepen) en de middelen van het plattelandsfonds. Deze middelen zijn samengebracht in het Investeringsfonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**30.788**	**33.944**
Overflow BA 2020	0	63
BA 2020 excl. overflow	**30.788**	**34.007**
Index	0	0
Compensaties	0	820
Andere bijstellingen	0	0
BO 2021	**30.788**	**34.827**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Reden
Van SJ0-1SMC2HA-WT	0	820	Terugdraaien compensatie BA2020
TOTAAL	**0**	**820**	

3. ISE AUDIT LOKALE BESTUREN

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

Lokale besturen nemen steeds meer een prominente plaats in in het bestuurlijke landschap. De coronacrisis versterkte een beweging die al langer aan de gang was, met name dat er meer verantwoordelijkheid opgenomen werd door de lokale besturen. Binnen die context blijft het belangrijk om in te zetten op een verdere professionalisering van de organisatie van elk bestuur. In een moderne overheidsomgeving is het periodiek uitvoeren van audits een belangrijk element om hier aan te bouwen. De Vlaamse Regering wil hier blijvend in investeren. Ze is ervan overtuigd dat een overheid steeds het vertrouwen van de burger moet verdienen. Een degelijke beheersing van de risico's en een periodieke validatie hiervan versterkt dan ook het vertrouwen van burgers in die overheid.

Tegelijkertijd houdt deze Vlaamse Regering, net als haar voorgangers, vast aan het onafhankelijk functioneren van Audit Vlaanderen, de auditdienst die audits uitvoert in de Vlaamse administratie en de lokale besturen.

OD 8.1 We verhogen de maturiteit van het organisatie- en risicobeheer via audits

De krijtlijnen van de door Audit Vlaanderen gevolgde strategie zijn opgenomen in het decreet over het lokaal bestuur, de beleidsnota en het ondernemingsplan. Audit Vlaanderen zal uiteraard haar decretale taak verder blijven opnemen om organisatie-, proces-/thema- en forensische audits uit te voeren. De keuzes van waar welke audits plaatsvinden, is risicogebaseerd. Dat betekent dat de audits vooral daar moeten gebeuren waar de risico's het grootst zijn. In uitvoering van het ondernemingsplan zal er bij de keuze van audits onder meer een sterkere aandacht gaan naar financiële en IT-processen en verzelfstandigde entiteiten, zullen thema-audits worden opgestart als gevolg van vaststellingen tijdens forensische audits, enz.

De concrete auditplanning voor 2021 zal pas later door het auditcomité van de lokale besturen worden goedgekeurd. Wel is al duidelijk dat verschillende in 2020 opgestarte audits in 2021 zullen worden afgerond. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de thema-audit rond monitoring (zie verder) en de audit rond omgevingsvergunningen. Het is daarnaast te bekijken of de coronacrisis een verdere bijsturing van de auditplanning noodzakelijk maakt. In 2020 werd bijvoorbeeld beslist om de geplande audit rond gezinszorg voorlopig niet te laten plaatsvinden. Mogelijk zal er in de auditplanning van 2021 aandacht zijn voor de manier waarop de lokale en Vlaamse overheid is omgegaan met de (gevolgen van de) coronacrisis.

OD 8.2 We verbeteren interbestuurlijke relaties en werking via audits

Zoals aangegeven in de beleidsnota beschikt Audit Vlaanderen over de mogelijkheid om audits uit te voeren op processen die zowel doorheen de entiteiten als de bestuursniveaus lopen. In 2020 werd een interbestuurlijke audit uitgevoerd rond de leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten. Dit is een proces waarbij de gemeenten, maar ook verschillende Vlaamse entiteiten (zoals het departement Omgeving en de Vlaamse Belastingdienst) betrokken zijn. Begin 2021 zal hiervan een globaal rapport gepubliceerd worden. Dat globaal rapport zal niet louter een uitspraak doen over de beheersing binnen de individuele entiteiten, maar vooral over de beheersing van het proces over de entiteiten en bestuurslagen heen.

Audit Vlaanderen zal in 2021 ook verder werken aan de lopende audit rond de omgevingsvergunningen. Deze audit is een vervolg op de twee audits die rond dit thema op Vlaams niveau werden uitgevoerd en past in die zin binnen de doelstelling om de interbestuurlijke relaties te verbeteren. Uit de lokale audits zullen mogelijk immers leerpunten komen die belangrijk zijn voor acties die op Vlaams niveau worden genomen.

In 2021 zal er tevens een nieuwe interbestuurlijke audit worden uitgevoerd, het thema daarvan is nog verder te bepalen.

OD 8.3 We optimaliseren de afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren

Zoals aangegeven in de beleidsnota zal ik als minister waar nodig en wenselijk initiatieven nemen om de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en andere controleactoren verder te versterken. Dat gaat in eerste instantie op voor de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en het Agentschap Binnenlands Bestuur. Vanuit Audit Vlaanderen wordt, mede in functie van de sterkere aandacht voor interbestuurlijke relaties, ook ingezet op de samenwerking met de federale interne auditdienst. Hiertoe wordt een samenwerkingsprotocol uitgewerkt dat ten laatste begin 2021 wordt gefinaliseerd.

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

OD 9.1 We leveren beleidsinput aan uit auditresultaten

Sinds de opstart van Audit Vlaanderen in 2014 zijn er al meer dan 400 lokale auditopdrachten afgerond. Op basis hiervan heeft Audit Vlaanderen een duidelijk overkoepelend zicht op de sterke en de verbeterpunten in de werking van de Vlaamse lokale besturen. Het blijft de bedoeling hier voor de globale overheidswerking lessen uit te trekken. Lopende initiatieven op dit punt, blijven in 2021 dan ook behouden. Te denken valt bijvoorbeeld aan de jaarlijkse samenkomst tussen een afvaardiging van de auditcomités enerzijds en de kern van de Vlaamse Regering anderzijds. Daarnaast blijft de Vlaamse Regering een sterke vertegenwoordiging vooropstellen in beide auditcomités.

Een belangrijk kanaal om beleidslessen uit audits te trekken, zijn de globale rapporten. Specifiek voor 2021 kijk ik uit naar de bevindingen van de thema-audit rond de monitoring binnen lokale besturen. Die thema-audit wordt momenteel uitgevoerd. De bedoeling is onder meer om na te gaan hoe lokale besturen invulling geven aan de decretaal verplichte rapportering over de uitvoering van het meerjarenplan in de eerste jaarhelft. Waar nodig zal ik als minister -bv. via mijn waarnemer in het auditcomité- lessen trekken uit de bevindingen van deze en andere audits.

Tot slot zal Audit Vlaanderen, samen met de auditcomités, in 2021 nagaan hoe het agentschap een bijdrage kan leveren in het afbouwen van de regelgeving.

OD 9.2 We versterken de kennis over organisatie- en risicobeheer

Naast de acties die Audit Vlaanderen op dit punt verderzet in uitvoering van de beleidsnota en het ondernemingsplan (bv. delen van goede praktijken) zijn er voor 2021 twee dossiers die specifiek mijn aandacht vergen.

Ten eerste is er de grotere transparantie van auditrapporten. In mijn beleidsnota is opgenomen dat ik samen met de auditcomités verbonden aan Audit Vlaanderen het debat hierrond zal voeren. Een consultatietraject op lokaal niveau loopt en in het najaar van 2020 zal het auditcomité van de lokale besturen hierover in principe een beslissing nemen. Via mijn waarnemer in het auditcomité van de lokale besturen zal ik dit dossier verder opvolgen. Ik zal ook de opportuniteit nagaan om de regelgeving indien nodig aan te passen.

Ten tweede zet ik in 2020 en 2021 verder in op het programma 'cyberveilige gemeenten'. Het luik rond de cofinanciering van ICT-veiligheidsaudits biedt lokale besturen de kans om zicht te krijgen op de actuele beheersing van de meest prioritaire veiligheidsrisico's m.b.t. hun ICT-omgeving. Daarbij wordt ook aan de nodige begeleiding gedacht om verbeteracties ter zake op te starten. Audit Vlaanderen voert de audits niet zelf uit, maar neemt hierin een faciliterende rol op en bewaakt de uniforme aanpak van de verschillende audits. Dit laat toe om zicht te krijgen op de sterke en verbeterpunten die veelvuldig voorkomen. Als minister is het voor mij belangrijk ook uit deze audits waar nodig leerpunten te halen en mee te bouwen aan oplossingen.

Budgettair kader voor het begrotingsjaar

Voor het ISE Audit lokale besturen zijn er geen beleidskredieten in de begroting BO 2021 ingeschreven. De kredieten voor het ISE Audit lokale besturen worden opgenomen onder het apparaatsprogramma van Audit Vlaanderen. De toelichting over dit apparaatsprogramma is opgenomen in de BBT BO 2021 HR, Audit Vlaamse overheid.

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Agentschap Binnenlands Bestuur

PROGRAMMA SA – SJ0 – AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

					(duizend euro)
	AO	**TO**	**LO**	**VAK**	**VEK**
BA 2020	0	332	0	27.816	27.816
Bijstelling BO 2021	0	0	0	217	217
BO 2021	**0**	**332**	**0**	**28.033**	**28.033**

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SACTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is bestemd voor de ontvangsten van de terugvordering van de gedetacheerde personeelsleden. Dit artikel spijst uitgavenartikel SJ0-1SAC4ZZ-LO.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	**TO**	**LO**
BA 2020	0	332	0
Bijstelling BO 2021	0	0	0
BO 2021	**0**	**332**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Ongewijzigd bij de BO 2021.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SAC2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit budget is bestemd voor de betaling van de wedden en toelagen van het personeel van het Agentschap Binnenlands Bestuur, inclusief de gewestelijke ontvangers.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**24.639**	**24.639**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**24.639**	**24.639**
Index	493	493
Compensaties	100	100
Andere bijstellingen	- 208	- 208
BO 2021	**25.024**	**25.024**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**Reden**
Van SA0-1SAX2ZZ-LO	100	100	overdracht loonkredieten naar ABB
TOTAAL	**100**	**100**	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Besparingen (formatie)	-208	-208
TOTAAL		

SJ0-1SAC4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit budget is bestemd voor de betaling van de wedden en toelagen voor de vervangers van de gedetacheerden van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Dit artikel wordt gespijsd via middelenartikel SJ0-9SACTZZ-OW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**43**	**43**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**43**	**43**
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0
BO 2021	**43**	**43**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Ongewijzigd bij de BO 2021.

SJ0-1SAC2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is enerzijds bestemd voor de betaling van de courante werkings- en IT-kosten en anderzijds voor specifieke informaticaprojecten van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**2.834**	**2.834**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**2.834**	**2.834**
Index	0	0
Compensaties	- 140	- 140
Andere bijstellingen	- 28	- 28
BO 2021	**2.666**	**2.666**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**Reden**
Naar SJ0-1SMC2GD-WT	-153	-153	Financiering exploitatiekost BBC digitale rapportering
Van SA0-1SAX2ZZ-WT	+8	+8	overdracht werkingskredieten rugzakjes obv overdracht van 1,5 pl recurrent
Van SA0-1SAX2ZZ-WT	+5	+5	overdracht werkingskredieten rugzakjes obv overdracht van 1,5 pl éénmalig
TOTAAL	**-140**	**-140**	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**
Apparaat niet-loon min 5 procent opstap 2021	-28	-28
TOTAAL	**-28**	**-28**

SJ0-1SAC4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het begrotingsartikel aan de uitgavenzijde van het Fonds Personeelsleden met Verlof. Dit artikel wordt gespijsd door begrotingsartikel SJ0-1SAC4ZZ-LO. Het Agentschap Binnenlands Bestuur wendt een deel van de middelen opgebouwd in

het begrotingsfonds voor gedetacheerde personeelsleden voor de betaling van de versterking van de strategische IT-capaciteit van het agentschap.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	**VEK**
BA 2020 incl. overflow	**300**	**300**
Overflow BA 2020	0	0
BA 2020 excl. overflow	**300**	**300**
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0
BO 2021	**300**	**300**
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Ongewijzigd bij de BO 2021.

2. Agentschap Audit Vlaanderen

De apparaatskredieten van het beleidsveld Audit Lokale Besturen worden verantwoord in BBT BO 2021 HR, Audit Vlaamse Overheid.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

ABB: Agentschap Binnenlands Bestuur

AFM: autofinancieringsmarge

AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

BBC: beleids- en beheerscyclus

BBP: bruto nationaal product

DAB: Diensten met Afzonderlijk beheer

DGUM: Directors-General Urban Matters

DLB: decreet over het lokaal bestuur

EU: Europese Unie

EVRM: Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

FPD: Federale Pensioendienst

GGB: gemeenschappelijke gegevensbank

GSM: Gemeente- en Stadsmonitor

IMEC: Interuniversitair Micro-elektronica Centrum

LBLOD: Lokale Besluiten als Gelinkte Open Data

LIVC: Lokale Integrale Veiligheidscel

LIVC-R: Lokale Integrale Veiligheidscel inzake Radicalisme

MVA: materiële vaste activa

OCMW: Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

OD: operationele doelstelling

SD: strategische doelstelling

SDG's: Sustainable Development Goals

UAEU: Urban Agenda for the European Union

UDG: Urban Development Group

VAK: vastleggingskrediet

VCF: Vlaamse Codex Fiscaliteit

VEK: vereffeningskrediet

VITO: Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek

VLAIO: Agentschap Innoveren en Ondernemen

VLEVA: Vlaams-Europees verbindingsagentschap

VLOCA: Vlaams Open City Architectuur

VN: Verenigde Naties

VO: Vlaamse overheid

VVI: Vlaams Vredesinstituut

VVSG: Vereniging van Steden en Gemeenten

VZW: vereniging zonder winstoogmerk

WIB: wetboek van de inkomstenbelastingen

VIII.BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. GEPLANDE BELEIDSINITIATIEVEN

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

- Vereenvoudiging overheidslandschap en vastlegging duidelijke regels over de samenwerking tussen publieke en private partners.

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

- Informeren over en stimuleren van fusies door middel van de uitbouw van een ondersteuningsaanbod en de aanpassing van het organiek kader.
- De rechtspositieregeling van de lokale personeelsleden moderniseren in de vorm van een kaderregeling, waarbinnen de lokale besturen autonome keuzes zullen kunnen maken voor hun HR-beleid.

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

- Start van de voorbereiding van een volgende wijziging van de kiesdecreten met het oog op een maximale vereenvoudiging van de verkiezingsorganisatie ten gevolge van de afschaffing van de stemplicht en met het oog op verbeteringen aan de kiesregelgeving zoals voorgesteld in het 'evaluatierapport gemeente- en provincieraadsverkiezingen 14 oktober 2018'.

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

- De lokale besturen informeren en sensibiliseren over de mogelijkheden om aan de gemeenteraad op een meer geconsolideerde wijze te rapporteren over het lokale beleid en de financiën, uitgaande van het concept van de BBC.

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

- De release van de Gemeente-Stadsmonitor zorgt voor een referentie data- en kennisplatform voor bestuur en burger voor sterker data gedreven besturen.

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

- Opbouwfase oprichting Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen en de effectieve oprichting van de dienst op uiterlijk 1 september 2021.
- Opmaak, uitvoering en bijsturing van een actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie.
- Lancering van een eerste oproep naar wijkverbeteringscontracten waarop lokale besturen kunnen intekenen om hun kwetsbare wijken aan te pakken.

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

- Lancering van de oproep stadsvernieuwing 2021 met het oog op een geïntegreerde stadsontwikkeling met ruimtelijke, ecologische en sociale meerwaarde.
- Aandacht voor de interactie tussen de steden en de omliggende gemeenten om een aantal stedelijke uitdagingen het hoofd te bieden.
- Met de Vlaamse Open City Architectuur (VLOCA) blijvend de actoren uit de quadruple helix enthousiasmeren en activeren aan de hand van informatiecampagnes om deel te nemen aan VLOCA.
- Uitwerking van een beheermodel zodat VLOCA verder duurzaam onderhouden en aangevuld wordt.

- In het kader van Smart Flanders 2.0 programma uitvoeren van een behoeftecaptatie van opleidingsnoden binnen de lokale besturen op het vlak van slimme gemeenten, alsook een onderzoek naar financieringsmogelijkheden.
- Met Citizen Science, het jaarthema binnen smart flanders 2.0, gaan burgerwetenschappers zelf aan de slag met meettoestellen of sensoren om maatschappelijke uitdagingen aan te kaarten.
- Aandacht voor de kennisdeling rond Europese stedelijke aangelegenheden met de lokale besturen en andere Vlaamse overheidsinstanties.
- Opvolgen van de stedelijke dimensie binnen het Cohesiebeleid in de EU-programmaperiode 2021-2027 alsook de Urban Agenda.
- Ondersteuning van de 21 provinciale steden ten aanzien van het Vlaamse stedenbeleid en haar instrumenten.

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

2. BELEIDSEVALUATIES EN ONDERZOEKSINITIATIEVEN

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

- Onderzoek in het kader van het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing naar het bestaande instrumentarium voor regionale samenwerking en evaluatie van de bestaande regelgeving met als doel regiovorming te faciliteren.
- Evaluatieonderzoek in het kader van het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing van de fusies 2019.
- Juridisch en bestuurskundig onderzoek voor de evaluatie van het organiek kader voor verzelfstandiging en samenwerking met beleidsaanbevelingen voor de vereenvoudiging van de diverse samenwerkingsvormen. en afstemming op de behoeften van de lokale besturen.

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

- Onderzoek naar de ontslagmogelijkheden en vormen van rechtsbescherming voor statutaire personeelsleden van de lokale en provinciale besturen.
- Het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing zal recente evoluties in de aantrekkelijkheid van de lokale besturen als werkgever monitoren en hun gebruik van de geboden beleidsruimte evalueren.
- Evaluatieonderzoek in het kader van het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing van de integratie gemeente-OCMW.
- Evaluatieonderzoek in het kader van het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing van de coronacrisis: welke lessen leert deze crisis zonder weerga ons voor de organisatie van het lokaal bestuur in de toekomst?

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

- Onderzoek naar de impact van de afschaffing van de stemplicht op het verkiezingsproces en naar een maximale vereenvoudiging en versoepeling van de verkiezingsorganisatie.
- Vergelijkend onderzoek naar evoluties en innovaties in lokale representatieve democratie.

- Het nieuwe Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing zal onderzoeken hoe beleidsmakers burgers beter kunnen betrekken en in het bijzonder het '*right to challenge'*.

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

- Evaluatie van de concrete toepassing van de beleids- en beheerscyclus (BBC) in de lokale besturen en screening van de BBC-beleidsrapporten met het oog op de verbetering van de leesbaarheid voor de gemeenteraadsleden.
- Evaluatie van de bestaande vestigings- en invorderingsregels van provincie- en gemeentebelastingen in overleg met de lokale besturen.

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

Nihil

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

- Evaluatie Projectbureau herbestemming kerken.
- Onderzoek rond stadsvlucht. Dit omvat een cohorteanalyse in samenwerking met Statistiek Vlaanderen naar blijfkansen op lange termijn van de bewoners van centrumsteden. Daarnaast zal ook de link gelegd worden met registerindicatoren (woningaanbod, prijzen,…) en verhuisintenties uit de survey gemeente- en stadsmonitor.
- Bijkomend onderzoek in het kader van het actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie.

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

- Onderzoek binnen het Smart Flanders-programma naar een meettoestel of sensor die geschikt is om een fijnmazig meetnetwerk uit te bouwen via Citizen Science. Voor dit onderzoek wordt een PIO-dossier ingediend bij het departement EWI.

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

De initiatieven op vlak van audit worden genomen door Audit Vlaanderen en de daaraan verbonden auditcomités.

3. NIEUWE EN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN VAN VLAAMSE DECRETEN EN BESLUITEN VLAAMSE REGERING

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie
Omschrijving:
Het voorontwerp van decreet zet verder in op een bestuursmodel dat uitgaat van sterke lokale besturen enerzijds en een kaderstellende Vlaamse overheid anderzijds. De wijzigingen houden een aanpassing in van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, het Lokaal en Provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse

bestuursrechtscolleges, het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 en het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.
Mijlpaal:
Indiening in het Vlaams Parlement: voorjaar 2021

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie
Omschrijving:
Het voorontwerp van decreet zet verder in op een bestuursmodel dat uitgaat van sterke lokale besturen enerzijds en een kaderstellende Vlaamse overheid anderzijds. De wijzigingen houden een aanpassing in van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, het Lokaal en Provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 en het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.
Mijlpaal:
Indiening in het Vlaams Parlement: voorjaar 2021

Decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging
Omschrijving:
Dit decreet zal gemoderniseerd en geactualiseerd worden. Ook private actoren zullen het initiatief kunnen nemen tot de oprichting en het beheer van een crematorium, binnen een duidelijk toezichtkader van de Vlaamse overheid.
Mijlpaal:
Conceptnota: juni 2021

Besluit van de Vlaamse Regering over de rechtspositieregeling
Omschrijving:
Dit besluit heeft de modernisering van de rechtspositieregeling van de personeelsleden van de lokale besturen tot doel.
Mijlpaal:
Eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering: eerste helft 2021

Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden en de nadere regels voor de schuldovername in het kader van de vrijwillige samenvoeging van gemeenten
Omschrijving:
Dit besluit zal in uitvoering van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, de voorwaarden en de nadere regels vaststellen voor de schuldovername in het kader van de vrijwillige samenvoegingen van gemeenten.
Mijlpaal:
Eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering: eerste helft 2021

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie
Omschrijving:
Het voorontwerp van decreet zet verder in op een bestuursmodel dat uitgaat van sterke lokale besturen enerzijds en een kaderstellende Vlaamse overheid anderzijds. De wijzigingen houden een aanpassing in van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, het Lokaal en Provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse

bestuursrechtscolleges, het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 en het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.
Mijlpaal:
Indiening in het Vlaams Parlement: voorjaar 2021

Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011
Omschrijving:
Dit decreet zal gewijzigd worden, onder meer rekening houdend met het regeerakkoord en met het "evaluatierapport gemeente- en provincieraadsverkiezingen 14 oktober 2018". Op die manier zal de juridische basis worden gelegd om de lokale en provinciale verkiezingen vlot en efficiënt te laten verlopen.
Mijlpaal:
Conceptnota: oktober 2021

Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012
Omschrijving:
Dit decreet zal gewijzigd worden, onder meer rekening houdend met het regeerakkoord en met het "evaluatierapport gemeente- en provincieraadsverkiezingen 14 oktober 2018". Op die manier zal de juridische basis worden gelegd om de lokale en provinciale verkiezingen vlot en efficiënt te laten verlopen.
Mijlpaal:
Conceptnota: oktober 2021

Besluit van de Vlaamse Regering over de wijze van digitaal vergaderen door de organen van de lokale besturen
Omschrijving:
Dit besluit zal uitvoering geven aan het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, waarbij de minimale voorwaarden voor digitale vergaderingen van de organen van de lokale besturen zullen worden vastgelegd.
Mijlpaal:
Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering: eerste helft 2021

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

Nihil

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

Nihil

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

Voorontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen en tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van erkende erediensten
Omschrijving:
In dit decreet zullen de bestaande regels voor de erkenning van de lokale geloofsgemeenschappen maximaal worden aangepast in lijn met de aanbevelingen van de studie van professor dr. Rik Torfs.
Mijlpaal:
Indiening in het Vlaams Parlement: eerste helft 2021

Besluit van de Vlaamse Regering omtrent de wijze van communicatie in ket kader van de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen en toezicht op de besturen van de eredienst

Omschrijving:
Dit besluit zal uitvoering geven aan het voorontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen en tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van erkende erediensten. Hierbij wordt ook bekeken of de wijze van communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de besturen van de eredienst in dit besluit geïntegreerd kan worden (opheffing van het besluit van Vlaamse Regering wijze communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de besturen van de eredienst).
Mijlpaal:
Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering: eerste helft 2021.

Voorontwerp van decreet houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme
Omschrijving:
Dit decreet machtigt de leden van een aantal Vlaamse diensten, voorzieningen en door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest gesubsidieerde organisaties om te kunnen deelnemen aan een casusoverleg binnen een lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVC-R), conform artikel 458*ter* Sw. en artikel 3, §1, tweede lid, tweede streepje van de wet van 30 juli 2018 tot oprichting van lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme. Daarnaast zal dit decreet ook een aantal modaliteiten van deelname bepalen ten aanzien van deze Vlaamse diensten en voorzieningen en door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest gesubsidieerde organisaties.
Mijlpaal:
Indiening in het Vlaams Parlement: eerste helft 2021

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

Nihil

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

Nihil

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

In functie van de discussie over de actieve openbaarheid van auditrapporten zal er eventueel een aanpassing van de regelgeving gebeuren.

4. DECREETSEVALUATIES

SD 1 Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur
Omschrijving:
Evaluatie van het organiek kader voor verzelfstandiging en samenwerking.

SD 2 Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

Decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging
Omschrijving:
Evaluatie van dit decreet en het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, in overleg met de lokale besturen en andere betrokkenen met het oog op

mogelijke en wenselijke actualisaties van de regelgeving op de begraafplaatsen en lijkbezorging.

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

Nihil

SD 4 De financiën van de Vlaamse gemeenten zijn duurzaam en transparant

Decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen
Omschrijving:
De evaluatie van het decreet van 30 mei 2008 zal de basis vormen voor concrete beleids- en regelgevingsinitiatieven die de vestigings- en invorderingsregels voor provincie- en gemeentebelastingen moeten verbeteren.

SD 5 De gemeenten ontwikkelen kwalitatieve dienstverlening op basis van open data en innovatieve ICT oplossingen

Nihil

SD 6 Onze steden en gemeenten zijn plaatsen waar iedereen duurzaam kan samenleven

Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten
Omschrijving:
Indien noodzakelijk en nuttig worden de regels omtrent de organisatie en werking van de besturen van de eredienst herbekeken.

SD 7 We blijven inzetten op de steden en hen ondersteunen om de maatschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn aan te pakken

Nihil

SD 8 De lokale besturen doen aan kwaliteitsvolle organisatie- en risicobeheersing

Nihil

SD 9 Lokale audits worden gebruikt als beleidsinput en voor het versterken van kennis en competenties

Nihil